

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Zator dla obszaru
miasta Zator

Opracowanie:

dr Grzegorz Synowiec

mgr Maria Młodzianowska-Synowiec

Wrocław, 2015

SPIS TREŚCI:

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II.	ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY	4
III.	OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	6
2.	Stan środowiska i zagrożenia	22
IV.	EKOLOGICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU MIASTA.....	31
V.	ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU	35
1.	Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	35
2.	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko.....	41
3.	Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	46
VI.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	50
VII.	ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	52
VIII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE.....	55
IX.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	55
X.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU	56
XI.	PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	57
1.	Przyjęte założenia.....	57
2.	Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	58
3.	Oddziaływanie ustaleń planu poza obszarem opracowania	60
4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	60
5.	Oddziaływanie skumulowane	60
XII.	STRESZCZENIE	62
XIII.	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	68

I. PODSTAWA PRAWNA OPRAWOWANIA PROGNOZY

Projekt zmiany planu opracowany został w efekcie podjęcia przez Radę Miejską w Zatorze uchwały Nr XLVII/354/13 z dnia 29 października 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zator dla obszaru miasta Zator.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany Studium planu stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 – tekst jedn.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232– tekst jedn.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199).

Opracowanie *Prognoza oddziaływania na środowisko dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Zator dla obszaru miasta Zator* ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń projektu planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i stanowi integralną część opracowania zmiany planu oraz podaje rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. ZAKRES MERYTORYCZNY ORAZ METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU PROGNOZY

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenu.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz zainwestowania przewidzianego projektem planu oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),

- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Załącznikiem do tekstu Prognozy jest rysunek w skali planu (1:1000).

III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Zgodnie z podziałem administracyjnym Polski miasto Zator znajduje się w województwie małopolskim, w powiecie oświęcimskim, w odległości około 40 km na południowy-zachód od Krakowa. Miasto Zator zajmuje obszar o powierzchni 11,52 km², który zamieszkuje około 3718 osób.

Połączenie komunikacyjne z miastem jest korzystne ze względu na przecinające się na jego obszarze drogi krajowe nr 44 Gliwice – Kraków oraz nr 28 Zator – Medyka (przejście graniczne), a także drogę wojewódzką nr 781 Chrzanów – Łękawica. Ponadto na terenie miasta Zator znajdują się linie kolejowe nr 94 Kraków Płaszów – Oświęcim oraz nr 103 Trzebinia – Skawce. W 2012 roku linię nr 94 zamknięto dla ruchu pasażerskiego, natomiast linia nr 103 na odcinku Spytkowice – Radocza jest nieprzejezdna.

Pod względem geograficznym, zgodnie z podziałem Kondrackiego (2002), miasto położone jest w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym w podprowincji Podkarpacie Północne, w makroregionie Kotlina Oświęcimska – w obrębie mezoregionu - Dolina Górnej Wisły. Na obszarze miasta obserwuje się spadek terenu w kierunku północnym do doliny Wisły i w kierunku wschodnim – do doliny Skawy. Wysokości bezwzględne wahają się od 250 do 220 m npm, a najwyższe wzniesienia występują w części południowej miasta.

Kotlina Oświęcimska (512.2) – makroregion fizycznogeograficzny w południowej Polsce. Kotlina Oświęcimska leży w dorzeczu górnej Wisły. Kotlina rozciąga się w dorzeczu górnej Wisły między Wyżyną Śląsko-Krakowską na północy a Pogórzem Śląskim i Wielickim na południu. Na wschodzie graniczy z Bramą Krakowską, a od zachodu z Kotliną Ostrawską. Do Wisły wpadają tu spływające z Karpat rzeki Biała, Soła i Skawa oraz spływające z Wyżyny Śląskiej rzeki Przemsza, Gostynia i Pszczynka.

Dolina Górnej Wisły (512.22) – mezoregion Kotliny Oświęcimskiej, rozciąga się na terenie 530 km², w dolinie znajduje się wiele stawów rybnych oraz zbiornik retencyjny (Zbiornik Goczałkowicki). Dno doliny o szerokości 5 – 6 km i niewielkim spadku leży na wysokości 220 - 240 m npm. W rzeźbie wyróżniają się liczne starorzecza oraz piaszczyste terasy o wysokości względnej 10 - 20 m.

Geologia i rzeźba terenu

Pod względem geologicznym obszar miasta Zator należy do dwóch jednostek. Północna część położona jest w zasięgu zapadliska przedkarpackiego, które zostało obniżone i ukształtowane w trzeciorzędzie (w miocenie), a południowa część w obrębie Karpat zewnętrznych, które powstały w czasie fałdowań alpejskich w trzeciorzędzie (w późnym miocenie). Na skały zapadliska przedkarpackiego, czyli przedmurza Karpat zostały nasunięte od południa masy płaszczowiny śląskiej razem z podścielającą ją płaszczowiną podśląską, a z kolei na nią została nasunięta płaszczowina magurska, co spowodowało silne zgniecenie jednostki śląskiej (Książkiewicz i in. 1965, Książkiewicz 1972), a poszczególne bloki skalne są poprzesuwane względem siebie wzdłuż poprzecznych pęknięć. Obszar opracowania położony jest w zachodniej części Karpat, czyli tej wydzwigniętej w pierwszej kolejności. W wyniku tych ruchów górotwórczych osady fliszowe zostały sfałdowane i oderwane od starszego podłoża. Powstałe płaszczowiny nasunęły się z południa na północ. Osady trzeciorzędowej sedymentacji miocenijskiej, reprezentowane są głównie przez osady ilasto-piaszczysto-pylaste. Wykształcone są one w postaci ilów wapnistych, z ławicami piasków i

poziomami osadów chemicznych (gipsy, anhydryty). Miąższość osadów trzeciorzędowych dochodzi do 320 m w rejonie Łowiczek (poza granica miasta). Poniżej osadów trzeciorzędowych zalegają jurajskie wapienie i piaskowce kredowe. Na utworach trzeciorzędowych zostały zdeponowane osady czwartorzędowe, które są reprezentowane przez osady rzeczne; piaski różnoziarniste, pospółki, żwiry i otoczaki, oraz przez gliny, pyły i namuły w stropie. Miąższość utworów spoistych jest niewielka i waha się w granicach 2,8-4,2 m. Spąg utworów czwartorzędowych został stwierdzony na głębokości 14,4 m. W części północnej gminy w obrębie doliny Wisły wykształcone w postaci osadów rzecznych tj. piaski, żwiry, a także osady eoliczne wykształcone w okresie peryglacjalnym tj. lessy. Ponadto na terenie miasta wykształciły się gliny pylaste i lokalnie piaski gliniaste a ich stan uzależniony jest od stopnia zawilgocenia. Przeważnie są to grunty twardeplastyczne, z lokalnie występującymi domieszkami żwirów. Ponadto część tych osadów tworzą piaski o zróżnicowanej granulacji oraz pospółki i żwiry przykryte warstwą pyłów, budujące większość lokalnych kulminacji. Utwory holoceniowe, wykształcone jako gliniaste mady miękkoplastyczne (gliny piaszczyste, pylaste, żwiry i piaski gliniaste) mają miąższość od kilkudziesięciu centymetrów (w mniejszych dolinach) do kilkunastu metrów w dolinie Wisły i Skawy. Mady podścielone są piaskami albo żwirami. Ponadto pomiędzy Wadowicami a Zatorem wykształcił się taras pokryty lessem wznoszący się od 8 do 20 m nad dno dzisiejszej Skawy. W okolicach miasta Zator rozciąga się szeroka płaszczyna pokryta lessem odcięta stromym progiem nad doliną Skawy, wysokości około 10 m wysokości względnej i wznosi się 12 –16 m nad rzeką. Jego spąg zbudowany jest z drobnych żwirów lub glin strycharskich,, które są rozmieszczone nieregularnie. Grubość pokrywy lessowej sięga kilku metrów, która buduje także południową krawędź doliny Wisły (Książkiewicz 1972).

Obszar gminy Zator to obszar płaskiej i lekko falistej zdegradowanej równiny morenowej. Kulminacjami są pagóry starszego podłoża z akumulacją czwartorzędową w postaci glin morenowych zalegających na ich stokach. Kulminacje te poroziębiane są resztkami powierzchni zrównań denudacyjnych. Oprócz pagórów starszego podłoża, niektóre wzniesienia stanowią wypukłości morenowe lub wzgórza kemowe. Generalnie teren nachylony jest w ku północnemu-wschodowi, w kierunku doliny rzeki Wisły i Skawy. Deniwelacje na tym obszarze zawierają się w granicach od 220 do 250 m npm, a najwyższe wzniesienia występują w części południowej. Obszar wysoczyzny morenowej posiada mało zróżnicowaną rzeźbę i w większości łagodne wzgórza sąsiadują z płaskimi powierzchniami morenowymi. W części wschodniej znajduje się dolina rzeki Skawy. Jest ona głęboko wcięta do 20 m w otaczające powierzchnie wysoczyznowe. Równina poza płaskodennymi dolinami przepływających rzek, stanowi łagodnie pofalowaną powierzchnię wysoczyzny plejstoceniowej, w obrębie której spadki na ogół nie przekraczają 5 %.

Osuwiska

Państwowy Instytut Geologiczny prowadzi projekt pod nazwą System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO), o znaczeniu ogólnopaństwowym. Jego podstawowym celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1 : 10 000 wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu wgłębnego i powierzchniowego na 100 wybranych osuwiskach. Cały Projekt ma za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych wynikających z odpowiednich ustaw i rozporządzeń. Wyniki Projektu mają pomóc w zarządzaniu ryzykiem osuwiskowym, czyli w ograniczeniu w znacznym stopniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Jest to obecnie jeden z najważniejszych projektów geologicznych realizowanych w

Ministerstwie Środowiska, którego wyniki będą miały duży wpływ na gospodarkę i finanse państwa polskiego z jednej strony, a z drugiej - na aspekty społeczno - ekonomiczne.

Informacje te są przeznaczone dla administracji samorządowej (przede wszystkim starostów) odpowiedzialnej za prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których takie ruchy występują zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 20 czerwca 2007 w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi. Planowany czas realizacji projektu wynosi 9 lat. Zakończenie projektu jest przewidziane w 2016 r. na terenie miasta Zator zidentyfikowano jedno osuwisko znajdujące się na skarpie oddzielającej Stare Miasto od doliny Skawy. Jest to zsuw rotacyjny o powierzchni 0,03 ha.

Uwarunkowania geotechniczne

Z punktu widzenia właściwości geotechnicznych gruntów należy stwierdzić, że ich przydatność do zabudowy zależy od położenia względem form rzeźby terenu oraz budwy geologicznej. Utwory piaszczysto – żwirowe związane z warunkami peryglacjalnymi mają korzystne parametry ścisłości i wytrzymałości do posadowienia zabudowy. Ograniczeniem w zagospodarowaniu charakteryzują się utwory piaszczyste związane z doliną rzeczna Skawy oraz w obrębie stawów hodowlanych, jak również utwory deluwialne i namuły organiczne. Tereny te charakteryzują się stosunkowo płytko położonym zwierciadłem wód gruntowych oraz podatnością na odkształcenia plastyczne. Podobnie w obrębie utworów lessowych może dochodzić do odkształceń spowodowanych wilgocią. W utworach gliniastych mogą występować wody zawieszane obniżające ich wytrzymałość. Z kolei piaski rzeczne często znajdują się w stanie sypkim, co również utrudnia posadowienie zabudowy.

Ponadto ograniczenia w zagospodarowaniu pod zabudowę mogą wynikać z położenia w obrębie występowania ruchów masowych: osunięć skarp w wyniku długotrwałych opadów atmosferycznych lub w granicach osuwisk aktywnych okresowo; zjawiska osunięć skarp dotyczą stosunkowo małych fragmentów terenu, występują w miejscowości Zator i obejmują: skarpę przy zamku, plebani, przy ul. Krakowskiej, Oświęcimskiej, Wadowickiej, Szkolnej, przy drodze krajowej nr 28, za cmentarzem komunalnym. Skarpy te wymagają zabezpieczenia, zwłaszcza w sąsiedztwie obiektów zabytkowych.

Surowce naturalne

Na terenie miasta Zator zlokalizowane jest złożo węgla kamiennego oraz kopalin ilastych ceramiki budowlanej. Złóżo węgla kamiennego – Zator - o powierzchni 6000 ha. Jest to złożo wstępnie rozpoznane. Jego eksploatacja nie została rozpoczęta. Zložo znajduje się również na terenie gmin Wieprz (powiat wadowicki) oraz Przeciszów (powiat oświęcimski). Zložo kopalin ilastych ceramiki budowlanej - Zator: złożo o powierzchni 47 ha. Eksploatowane w latach 1900 – 2001. Obecnie złożo skreślone z bilansu zasobów.

Uwarunkowania topoklimatyczne

Średnia roczna temperatura powietrza dla terenów równinnych województwa małopolskiego wynosi około 8,5°C. W średnim przebiegu rocznym najchłodniejszy jest styczeń (-2,0°C), zaś najcieplejszy lipiec (18,0°C). Dni mroźnych (temperatura maksymalna < 0°C) występuje średnio 30 w roku. Dni mroźne mogą występować od października do kwietnia, a najczęściej pojawiają się w grudniu i styczniu. Dni z przymrozkiem to dni, kiedy temperatura maksymalna powietrza jest wyższa od 0°C, a temperatura minimalna niższa od 0°C. Dni z przymrozkiem, podobnie jak dni z mrozem występujące w okresie wegetacyjnym, zagrażają nie tylko uprawom gruntowym, ale także np. drzewom owocowym. Średnio jest około 90 – 100 dni z przymrozkiem w roku. Przymrozki występują od października do kwietnia, najczęściej w marcu. Dni gorące to dni, kiedy temperatura maksymalna powietrza jest wyższa od 25°C. Dni gorące stwarzają stres termiczny dla roślin i nadmiernie wzmagają

ewapotranspirację, są także uciążliwe z bioklimatycznego punktu widzenia. Takich dni występuje średnio 28 w roku. Dni gorące występują w od kwietnia do października, najczęściej w lipcu i sierpniu. Dni upalne to takie, kiedy temperatura maksymalna przekracza 30°C, zdarzają się one bardzo rzadko (ok. 4 dni w roku).

Średnia roczna suma opadu wynosi około 750 mm. Średnie miesięczne sumy wahają się od około 30 mm w lutym do 110 mm w czerwcu. Opady atmosferyczne pojawiają się średnio 170-180 dni w roku, najczęściej są to opady o sumach dobowych 0,1-5,0 mm i śladowe, czyli o sumie dobowej poniżej 0,1 mm. Opady mogące wyrządzić szkody np. w rolnictwie to te, kiedy suma dobowa przekracza 10 mm. Zagrożają one podtopieniem upraw, zwiększoną erozją gleby i mechanicznym zniszczeniem upraw. Takich dni w ciągu roku jest średnio 20 w roku. Przez około 35 dni w roku można się spodziewać opadów śniegu. Pokrywa śnieżna zalega na tym terenie średnio przez 60-70 dni w ciągu sezonu zimowego.

Najniższe średnie roczne usłonecznienie (czyli liczba godzin z dopływem bezpośredniego promieniowania słonecznego do powierzchni ziemi, kiedy tarcza słoneczna jest widoczna na niebie) w Polsce występuje w Sudetach i Karpatach, 1300-1400 godzin, zaś najwyższe w centralnej Polsce, powyżej 1650 godzin. Średnie roczne zachmurzenie wynosi ok. 70% i zmienia się w ciągu roku od ok. 60% w sierpniu do ok. 80% w listopadzie. Na obszarach niskich teras Wisły i Skawy ilość dni pogodnych maleje na skutek częstego zachmurzenia spowodowanego mgłami i inwersją temperatury. Dni całkowicie bezchmurnych jest średnio 10 w roku, zaś całkowicie pochmurnych 73.

Średnia miesięczna prędkość wiatru przez cały rok wynosi około 2-3 m/s. Jednak zwłaszcza w miesiącach zimowych mogą zdarzać się epizody z silnym wiatrem, o prędkości powyżej 10 m/s, średnio do 2 takich dni w miesiącu. Wiatr najczęściej wieje z zachodu (24,2% przypadków) i południowego-zachodu (16,7%). Ciszę atmosferyczną, czyli brak wiatru notuje się w 14,5% przypadków. Dni parnych (prężność pary wodnej >18,8 hPa) jest średnio 16 w roku, dni z burzą ok. 28 – 30, dni z gradem 2 – 4, dni z mgłą 50-60.

Okres wegetacyjny jest dość długi i trwa 220 dni, natomiast największe zachmurzenie występuje od listopada do lutego, przy maksymalnym zachmurzeniu w grudniu. Ponadto w warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy obszarami wysoczyzny morenowej i wyżej położonymi fragmentami teras nadzalewowych, a wilgotnymi doliny Skawy. Te pierwsze charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem. Mniej korzystnymi lub nawet niekorzystnymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna większych obniżen dolinnych. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniami dobowych, jednak z gorszymi warunkami solarnymi (zacienienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Zagospodarowanie przestrzenne i stopień urbanizacji miasta mają wpływ na mezoklimat miejski, głównie na dystrybucję ciepła, zanieczyszczenie powietrza, opady atmosferyczne a nawet cyrkulację lokalną. Obszary zabudowane wpływają na pojemność i przewodnictwo cieplne, magazynując energię słoneczną, ograniczają infiltracje wód opadowych, modyfikują przepływ powietrza i wymianę ciepła. Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych zaburza bilans promieniowania. Jako że stopień zurbanizowania miasta Zator jest stosunkowo niewielki, dlatego warunki do występowania miejskiej wyspy ciepła są mocno ograniczone a elementy z nią związane występują jedynie w obrębie starego miasta i na rozwijających się terenach aktywności gospodarczej i usług rozrywki. Nie decyduje on jednak o charakterze topoklimat na obszarze miasta.

Na obszarze miasta występują liczne zbiorniki wodne. Topoklimat zbiorników wodnych charakteryzuje duża wymiana ciepła pomiędzy powierzchnią wody a podłożem wskutek przewodzenia. Topoklimat ten obejmuje zarówno same zbiorniki wodne, jak i ich bezpośrednie otoczenie, gdzie wskutek dużej pojemności cieplnej i dobrego przewodnictwa cieplnego podłoża dobowe amplitudy temperatury w przyziemnej warstwie atmosfery są znacznie mniejsze niż na terenach sąsiednich.

Z kolei na obszarach gruntów rolnych urozmaiconych mniejszymi kompleksami leśnymi, zadrzewieniami i zakrzywieniami w postaci kęp, rzędów i szpalerów występuje topoklimat terenów rolnych. Elementy te zmniejszają siłę wiatru na przylegających polach, łagodzą mikroklimat, spowalniają obieg wody i substancji chemicznych, ograniczają parowanie wody z gleby, zatrzymują śnieg, przeciwdziałają wymywaniu substancji biogenych do wód, ograniczając ich eutrofizację, zmniejszają erozję gleb, wzbogacają różnorodność biologiczną siedlisk, przyczyniają się do poprawy warunków ekologicznych, estetycznych i gospodarczych środowiska.

Wody powierzchniowe i podziemne, w tym zagrożenie powodziowe

Wody powierzchniowe

Miasto Zator odwadniane jest przez rzekę Skawę. Obszar opracowania obejmuje swym zasięgiem fragment doliny Skawy powyżej jej ujścia do Wisły. Rzeka Skawa swój początek bierze w rejonie przełęczy Spytkowickiej. Obszar źródliskowy rzeki znajduje się w utworach fliszowych Beskidu Żywieckiego, na wysokości ok. 700 m npm. Uchodzi do Wisły na wysokości miejscowości Smolice. Przeciętna szerokość koryta wynosi ok. 35 – 40 m, nurt jest spokojny, a koryto nieuregulowane, w miejscach zagrożonych powodzią znajdują się wały przeciwpowodziowe. Zgodnie z podziałem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP): rzeka Skawa na terenie gminy znajduje się w obrębie PLRW200015213499 (Europejski kod JCWP) o nazwie „Skawa od Klęczanki bez Klęczanki do ujścia”. Zgodnie z tym podziałem Skawa znajduje się w regionie wodnym Górnej Wisły i posiada kod GW0112 jako Scalona Część Wód Powierzchniowych (SCWP). Posiada status silnie zmienionych części wód.

Na terenie gminy zlokalizowane są również stawy hodowlane. Obszar miasta Zator położony jest w obrębie tzw. Doliny Karpi obejmującej obszar historycznego zagłębia hodowli karpia znanego już z średniowiecza. Kompleksy stawów zbudowane są zgodnie z systemem zaproponowanym przez Tomasza Dubisza (tzw. system Dubisza), które zbudowane są ze stawów różnych typów. Najmniejsze powierzchniowo i najpłycze to tzw. tarliska, zajmujące po około 100 m². Przesadki pierwsze są większe i głębsze od tarlisk zajmują powierzchnię po około 1 – 2 ha i mają od 1 m głębokości. Przesadki drugie zajmują powierzchnię do 15 ha i mają do 1,5 m głębokości. Stawy kroczkowe osiągają wielkość do 20 ha i głębokość do 1,5 m. Stawy towarowe są największe – do 50 ha i najgłębsze do 1,7 m. Stawy magazynowe to niewielkie zbiorniki ze stale dostarczaną świeżą wodą. Na kompleksy stawów składają się stawy powstałe w średniowieczu jako stawy hodowlane (kompleks Stawów Zatorskich) oraz stawy powstałe współcześnie, w wyniku eksploatacji kruszywa (w dolinie Skawy).

Wyposażenie w kanalizację

Miasto i gmina Zator zaopatrywane są w wodę z własnych ujęć zlokalizowanych w Graboszycach i Zatorze. Istniejące ujęcia wody zapewniają pokrycie zapotrzebowania wody dla całej gminy po zwiększeniu poboru wody z ujęcia w Graboszycach. W celu zabezpieczenia ujęć wody przed zanieczyszczeniem ustanowiona została strefa ochronna - teren ochrony

bezpośredniej, wykluczający jakiegokolwiek inne użytkowanie nie na cele wodociągowe oraz teren ochrony pośredniej.

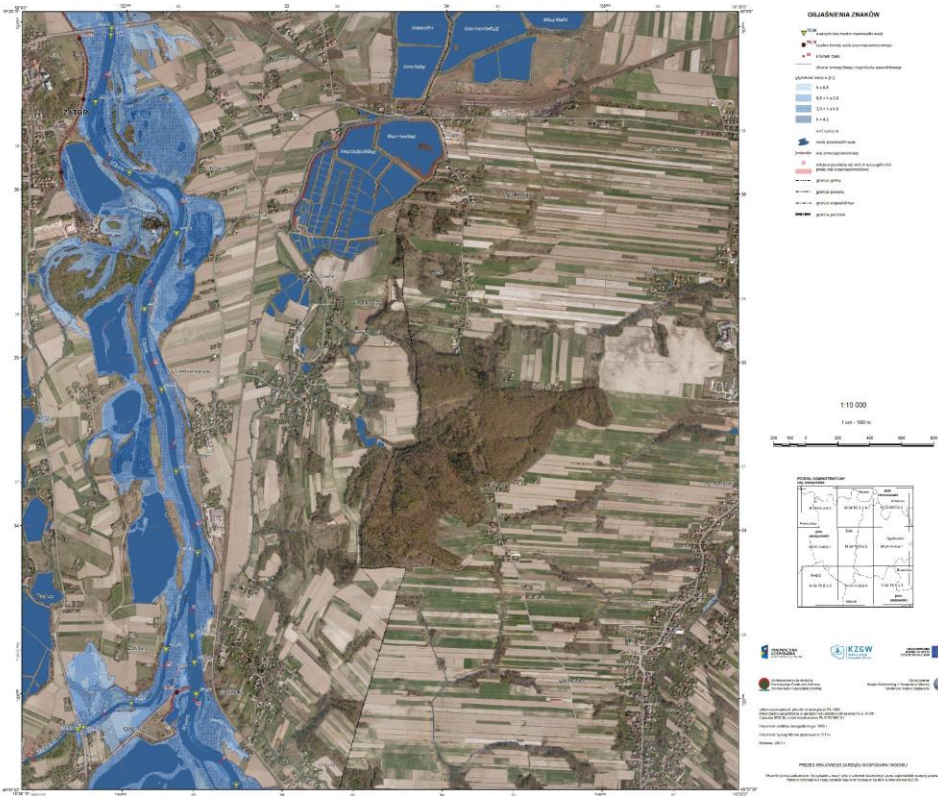
Na terenie gminy Zator (poza granicami miasta) działa mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków w Podolszu. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Skawa. Projektowana przepustowość oczyszczalni 4 460 m³ na dobę, przy pogodzie deszczowej do 5 550 m³ na dobę. W procesie oczyszczania powstają osady po piaskowniku (około 30 m³ na rok – oddawane na wysypisko), osady z kratki (około 16 m³ na rok – oddawane na wysypisko) oraz osady z mechanicznego odwodnienia (około 300 m³ na rok – oddawane na wysypisko). Oczyszczalnia obsługuje wszystkie skanalizowane miejscowości w gminie Zator (Zator, Podolsze, Laskowa, Palczowice, Trzebieńczyce, Rudze, Łowiczki) oraz jest przystosowana do obsługi sąsiednich gmin Babice i Wieprz.

Zagrożenie powodziowe

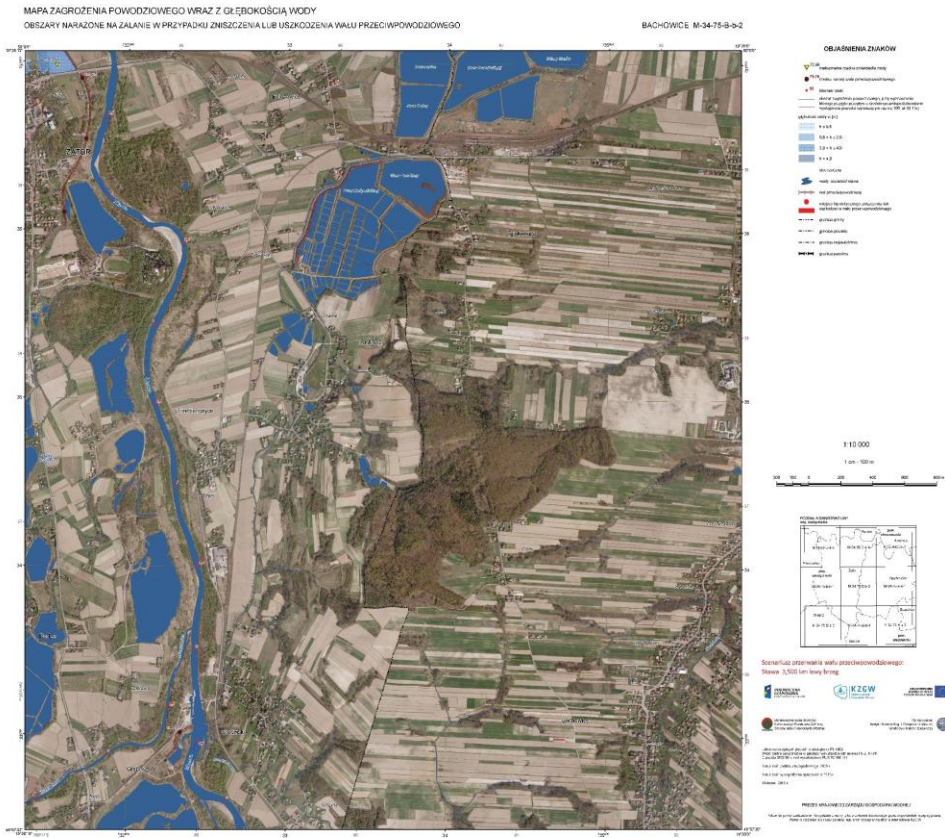
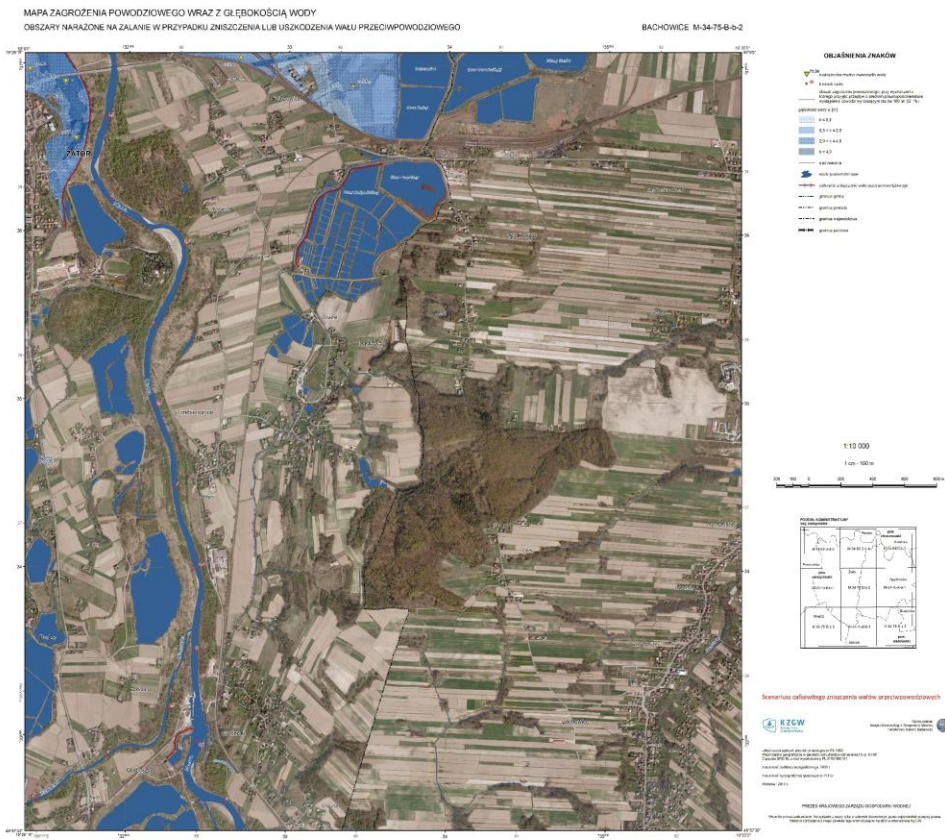
Najczęstszą przyczyną powstawania katastrofalnych wezbrań na Skawie są trwające kilka dni deszcze rozlewne (o dużym nasileniu). Takie sytuacje powoduje nasilenie opadów atmosferycznych w środkowej części zlewni zlokalizowanej w obszarze Beskidu Śląskiego i Małego. Z racji, że mniejsze sumy opadów notowane są w górnych partiach zlewni, kulminacja Skawy, nie przesuwają się regularnie wzdłuż biegu rzeki. Fale wezbraniowe Skawy charakteryzują się niezwykle szybkim czasem wzrostu i opadania. Wzdłuż całej długości Skawy na terenie gminy znajdują się obwałowania.

Obecnie na Skawie budowany jest zaporowy zbiornik retencyjny – Zbiornik Świnna Poręba. Planowany termin zalania zbiornika to druga połowa 2015 r. Zbiornik powstaje na terenach gmin Mucharz, Stryszów i Zembrzyce. Zapora usytuowana jest na 26,6 km biegu rzeki Skawy, powierzchnia zlewni rzeki do przekroju zapory wynosi 802 km². Głównym celem utworzenia zbiornika na Skawie jest ochrona przeciwpowodziowa doliny rzeki Skawy poniżej zapory (m.in. Wadowic) i doliny rzeki Wisły (m.in. Krakowa) oraz ochrona przed skutkami suszy (przepływ gwarantowany 6,4m³/s przy przepływie w okresie suszy 0,77 m³/s).

W roku 2015 gminom zostały przekazane mapy zagrożenia powodziowego przedstawiające zasięg wody o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (tzw. woda stuletnia), 0,2% (tzw. woda pięćsetletnia), 10% (tzw. woda dziesięcioletnia) oraz scenariusze zniszczenia wałów przeciwpowodziowych. Wody 1% i 10% oraz wody w obrębie terenów obwałowanych stanowią tzw. obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. Poniżej przedstawiono mapy zagrożenia powodziowego dla obszaru gminy wykonane w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)”.

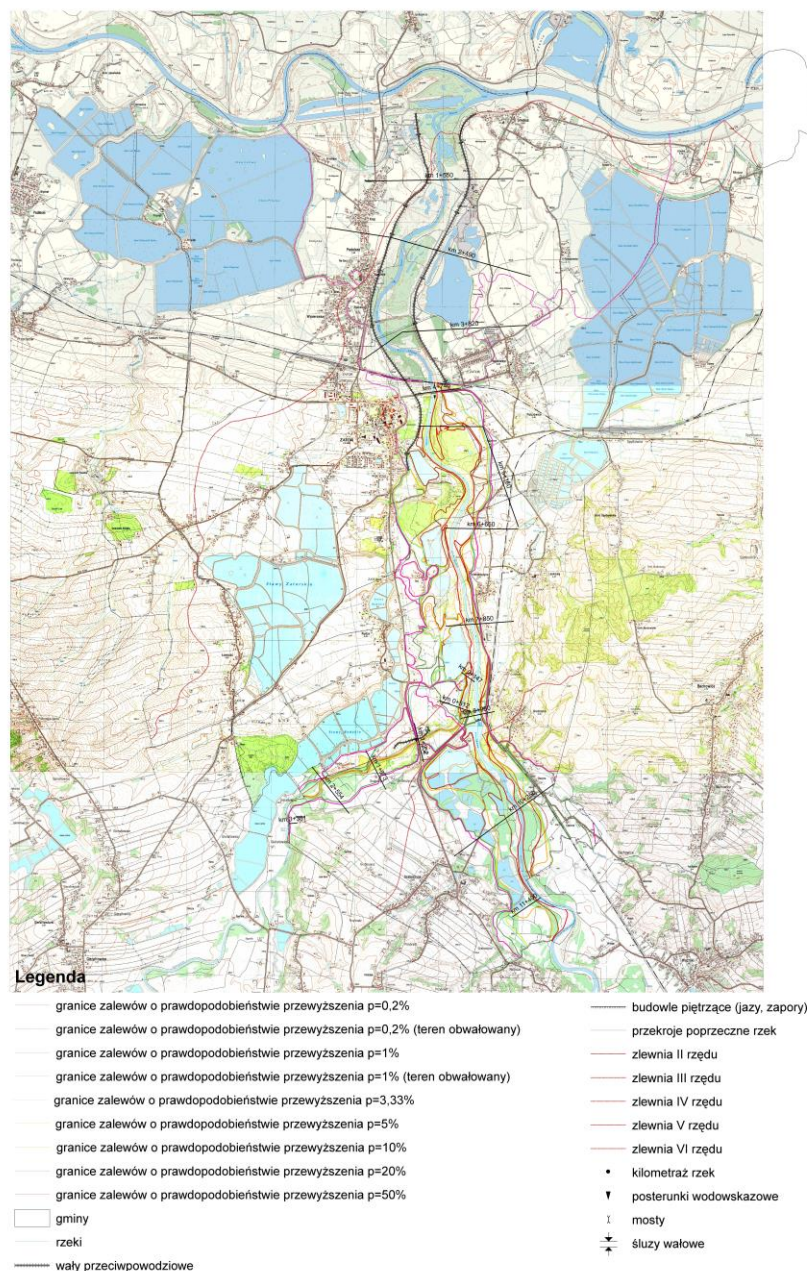

Rys. 2. Mapy zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody – całkowite zniszczenie wału i częściowe zniszczenie lub uszkodzenie wału przeciwpowodziowego, prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1%. Arkusz Bachowice (ISOK, 2015).

Dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dyrektor RZGW Kraków sporządził w 2005 roku „*Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Skawy*”, które wskazuje granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych i terasów zalewowych, strefę przepływu wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami skarp lub zboczy, tereny depresyjne oraz bezodpływowe. Po przekazaniu map zagrożenia powodziowego opracowanie to straciło moc prawną.

Rys. 3. Mapa obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi zgodnie ze „*Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Skawy*” dla obszaru gminy Zator (RZGW, Kraków, 2005).

Wody podziemne

Na obszarze gminy Zator wody podziemne występują w zbiornikach usytuowanych w obrębie zróżnicowanych wiekowo pięter hydrogeologicznych. Są to zbiorniki w piętrach: czwartorzędowych i kredowym.

Zbiornik kredowy występuje w utworach piaskowcowo – łupkowych (fliszowych), mimo iż wody te pod względem chemicznym posiadają bardzo dobry stan to pod względem ilościowym ich zasoby są niewielkie dlatego nie są wykorzystywane do celów bytowych.

Zbiornik w utworach czwartorzędowych charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków występowania wód podziemnych i zasobności warstw wodonośnych, co wynika głównie z budowy geologicznej obszaru gminy. Użytkowe znaczenie ma czwartorzędowy poziom wodonośny zlokalizowany w dolinie Skawy. Poziom ten budują osady rzeczne wykształcone w postaci piasków i żwirów z otoczkami. Miąższość utworów czwartorzędowych w dolinie Skawy sięga zwykle 10 m czasem 20 m. Zasilanie wód podziemnych odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację z opasów atmosferycznych oraz wód powierzchniowych. W związku z brakiem właściwości retencyjnych w tych utworach, poziom wodonośny uzależniony jest od stanu rzek. Poziom wodonośny w południowej części gminy występuje na głębokości około 5 m ppt, a w części północnej na głębokości 5- 10 m p.p.t. Wody te posiadają ciągły horyzont o charakterze swobodnym. W rejonach gdzie utwory czwartorzędowe charakteryzują się dużą zmiennością w pionowym profilu i w poziomym rozproszeniu oraz tam gdzie przykryte są warstwą gliny infiltracja opadów bywa utrudniona, a co za tym idzie zasilenie jest ograniczone. W tych rejonach wody te mogą występować pod niewielkim ciśnieniem. Potencjalna wydajność w użytkowym poziomie czwartorzędowym waha się od 10 do 50 m³/h z pojedynczej studni wierconej.

Zgodnie z obowiązującym podziałem Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obszar gminy położony jest w zasięgu JCWPd nr 159, którego powierzchnia wynosi 1290,1 km². JCWPd nr 159 położony jest w Regionie Górnej Wisły w pasie Północnego Podkarpacia, Górnej Wisły w pasie Zewnętrznych Karpat Zachodnich i obejmuje powiaty: chrzanowski, oświęcimski, suski, wadowicki, bielski, cieszyński, żywiecki, m. Bielsko-Biała. Symbol całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile to Q, Pg – Cr, Cr, przy czym Q – wody porowe w utworach akumulacji rzecznej (piaski, żwiry, otoczaki), Pg – Cr – wody szczelinowo - porowe w utworach piaskowcowo – łupkowych (fliszowych), strefa aktywnej wymiany do głębokości około 80 m ppt. W piętrze czwartorzędowym występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej. Lokalnie może występować w łączności hydraulicznej z poziomem w utworach fliszowych. Piętro wodonośne paleogeńskie i kredowe (fliszowe) zbudowane jest z utworów piaskowcowo – łupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych (do głębokości około 80 m ppt) może występować kilka poziomów wodonośnych. Poziomy wodonośny występują w utworach paleogenu i kredy oraz paleogeńsko-kredowych – nierozdzielnych.

Środowisko glebowe

Gleby występujące w obrębie gminy to głównie gleby brunatnoziemne i pseudobielicowe, wykształcone przeważnie na piaskach pochodzenia fluwioglacjalnego oraz żyzne gleby napływowe (mady), wypełniające dna dolin rzecznych. Na obszarze gminy przeważają mady rzeczne, gleby brunatnoziemne, bielice oraz gleby torfowe, glejowe i murszowe.

Mady (*Fluvisols*) obejmują wszystkie nadrzeczne akumulacyjne utwory aluwialne, najczęściej drobnożwirowe. W ich profilu widoczne są bardziej lub mniej wyraźne warstwy o zróżnicowanej miąższości oraz składzie granulometrycznym. Są bardzo zasobne w składniki biogenne, a ich poziomy próchniczne zawierają 3 – 4% próchnicy.

Gleby brunatne na omawianym obszarze wytworzyły się na zwietrzelinach skał fliszowych. Charakteryzują się one brunatnym zabarwieniem w profilu glebowym, z wyraźnie wykształconym poziomem brunatnienia (Bbr - *cambic*), który powstał wskutek procesów intensywnego wietrzenia. W wyniku tych procesów powstają bowiem dość trwałe związki żelazisto-próchniczno-ilaste, które na ziarnach mineralnych tworzą swoiste otoczki. Odczyn w profilu glebowym zwykle jest niski (pH 5.0).

Bielice i pseudobielice obejmują gleby powstałe w warunkach chłodnego i wilgotnego środowiska w procesie bielicowania obejmującego mało aktywne biologicznie, ubogie w składniki pokarmowe zbudowane z utworów piaszczystych pochodzenia lodowcowego i rzeczno. Gleby te mają słabo rozwinięty poziom próchniczy a dobrze rozwinięty poziom wymywania, jest to skutkiem wypłukiwania z górnych części gleby (z poziom eluwialnego) niektórych produktów rozkładu minerałów glebowych, głównie tlenków i wodorotlenków glinu i żelaza, krzemionki, fosforu, manganu i in., przemieszczaniu ich w dół i wytrącaniu w środkowej części profilu (w poziomie iluwialnym).

Gleby torfowe powstają w wyniku gromadzenia się szczątków roślinności bagiennej w warunkach beztlenowych, spowodowanych silnym nawilgoceniem gruntu. Wymagają melioracji i intensywnego nawożenia. Są mało urodzajne dlatego przeznacza się je głównie na łąki i pastwiska.

Gleby glejowe (*Gleysols*) kształtują się w warunkach silnego uwilgotnienia, które jest wynikiem płytko zalegającego poziomu zwierciadła wód gruntowych. Nadmierne nasycenie wodą prowadzi do powstawania warunków słabego natlenienia i działania procesów redukcji. Wpływają one na redukcję związków żelaza trójwartościowego (Fe^{+++}) do dwuwartościowego (Fe^{++}), przy współdziałaniu mikroorganizmów beztlenowych. Charakterystyczną cechą tych gleb jest występowanie w wyższych poziomach dużych ilości materii organicznej oraz istnienie sinych, zielonkawych lub rdzawych przebarwień w poziomach glejowych. Na badanym obszarze gleby glejowe spotykane są płatami w bliskim sąsiedztwie gleb płowych i brunatnych. Najczęściej tworzą się w obniżeniach terenu, przede wszystkim dnach okresowo odwadnianych parowów i wądołów.

Gleby murszowe powstają wskutek zmurszenia (przetwarzanie materii organicznej, w torfach wywołane ich osuszaniem) płytkiego utworu organicznego, zalegającego na mineralnym podłożu, ponad poziomem wody gruntowej w warunkach tlenowych. Gleba typowa dla okresowo zalewanych siedlisk łąkowych. Składa się z resztek roślinnych i kwasów humusowych przyswajalnych przez rośliny i tworzących bazę gleby. Gleby te zawierają ponad 20% związków organicznych. Mursz stanowi rodzaj przejściowy od gleb bagiennych do mineralnych. Charakteryzuje się widocznym brunatnoczarnym poziomem murszowym. Gleby te występują głównie obok gleb torfowych albo zajmują stanowiska wyżej położone.

Poszczególne typy gleb na obszarze gminy występują:

- gleby brunatne i pseudobielicowe – w pasie starszych teras Skawy (plejstocen), w obrębie wysoczyzny przykarpackiej oraz pasie Pogórzy; występują w południowo zachodniej części miasta Zatora;
- mady rzeczne – w obrębie współczesnych dolin rzecznych (holocen), głównie w dnie doliny Skawy; występują we wschodniej części miasta Zatora;
- gleby glejowe - występują w obrębie zagłębień o słabym odpływie i w terenach o wysokim poziomie wód gruntowych (starorzecza);
- czarne ziemie wykształcone z piasków gliniastych, występujące w zachodniej części Zatora, w obrębie rozmytej krawędzi terasy plejstocenijskiej;
- gleby torfowe i murszowe występujące w kilku kompleksach w zachodniej części Zatora.

Walory środowiska przyrodniczego

Szata roślinna

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski Matuszkiewicza (2008) obszar gminy leży w obrębie 3 okręgów: C.7.1.c – Okręg Oświęcimski: podokręg Doliny Wisły „Ustroń - ujście Skawy”, H.1.a.1.c – Okręg Pogórza Śląskiego: podokręg Andrychowski, H.1.a.2.a – Okręg Pogórzy Wielicko-Tuchowskich: podokręg: Wielicki.

W dolinie Skawy wzdłuż wałów przeciwpowodziowych rosną wikliny nadrzeczne, znajdują się też stanowiska olchy szarej (łęgi olchowe). Charakterystycznym elementem krajobrazu są szeregi wierzb, często występujące na trasie przebiegu starorzeczy oraz szpalery drzew przydrożnych. Zbiorowiska roślinności nieleśnej tworzą zespoły łąk świeżych (łąk rajgrasowych), łąk wilgotnych, szuwarów, torfowisk występujących w dolinach rzecznych, na wyższej terasie zazwyczaj w sąsiedztwie gospodarstw znajdują się pastwiska. Najczęściej występującymi roślinami zespołów łąkowych są: rajgras wyniosły, rdest wężownik, krwiściąg lekarski, knieć błotna, ostrożeń lakowy, siwy i warzywny, starzec gorycznikowy, przytulia północna, koniczyna łąkowa i białoróżowa, śmiełek darniowy, jaskier ostry, dzięgiel leśny. Bardzo zróżnicowana jest roślinność wodna, bagienna i szuwarowa związana z licznymi starorzeczami. Grupę zbiorowisk roślin pływających po powierzchni reprezentuje rzęsa drobna i trójrówkowa oraz spirodela wielokorzeniowa. Grupę roślinności zakorzenionych w dnach zbiorników wodnych o liściach pływających po powierzchni to: zespół rdestnicy pływającej i połyskującej, rdestu ziemnowodnego, żabiścieku wodnego, niekiedy z dużym udziałem osoki aloesowatej. Z innych zespołów z roślin zakorzenionych w dnach występują tutaj zespoły: rogatka sztywnego, moczarki kanadyjskiej, włosienniczka okółkowego. Zespoły szuwarowe występujące na obrzeżach zbiorników wodnych, zarastających starorzeczach, podmokłych obniżeniach terenu i wzdłuż cieków wodnych reprezentują najczęściej szuwar trzcinowy, pałkowy, mannowy, mozgowy, kosaćcowy, oczeretowy, jeżogłówkowy, tatarakowy, strzałkowy oraz szuwar turzycowe.

W strefie Pogórza w postaci płatów rosnących na skarpach i miedzach śródpolnych, a także na obrzeżach lasów występują zarośla ze śliwą tarniną, róża oraz głogiem. Występują tu także zbiorowiska łąkowe takie jak podgórski łąg jesionowy oraz grąd. Na terenach otwartych dominują łąki świeże (rajgrasowe) oraz zespoły pastwiskowe.

Ponadto na terenie gminy należy się spodziewać synantropijnych i ruderalnych zbiorowisk zastępczych, które wytworzyły się w wyniku wielowiekowej ingerencji człowieka. Należą do nich m.in. zbiorowiska z pokrzywą żegawką (*Urtica-Malvetum*), stuligroszem psim (*Sisymbrium sophiae*), serdecznikiem i łopianami (*Leonuro-Arctietum tomentosum*), wyką czteronasienną (*Vicium tetrasperma*) czy rajgrasem wyniosłym (*Arrhenatherum elatior*).

Na terenie gminy występują zbiorowiska leśne, zajmują one jednak niewielką część powierzchni gminy. Są to lasy wodochronne i glebochronne, nie stanowią zwartych kompleksów. Największy z nich znajdują się w pobliżu doliny Skawy. Lasy te reprezentują typy lasu świeżego, wilgotnego, dominującymi gatunkami są dąb, brzoza, topola osika, z domieszką robini i topoli.

Świat zwierzęcy

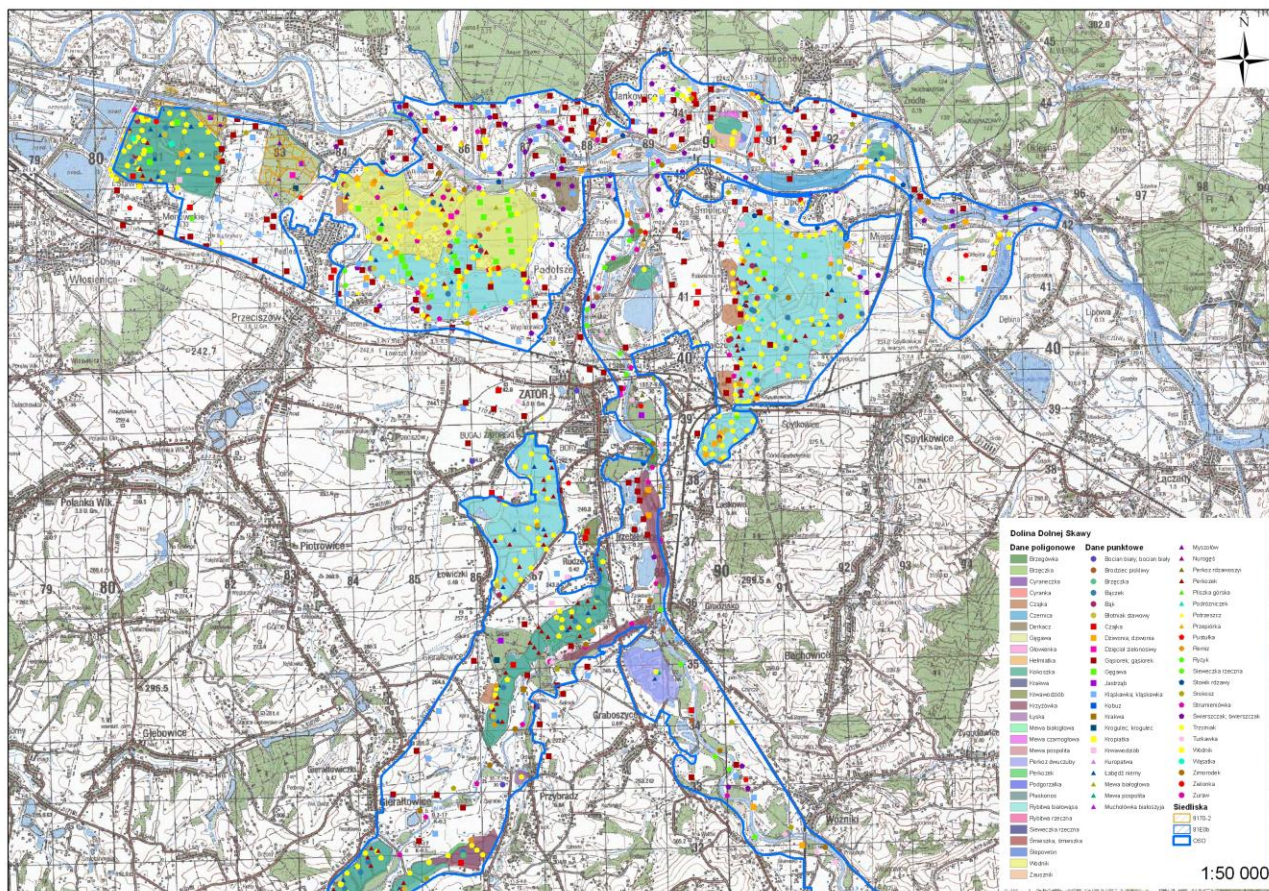
W środowisku przyrodniczym gminy Zator dominują gatunki związane z łąkami, pastwiskami i polami uprawnymi, które zamieszkują: szarak, kuropatwa, bażant, drobne ptaki śpiewające – skowronek polny, świergotek łąkowy, pliszka żółta, dzieźba gąsiorek. W dolinie Skawy występują żyjące w wodzie – ryby, żaby, wodne traszki, liczne bezkręgowce oraz żywiące się zwierzętami wodnymi żerujące bezpośrednio na powierzchni wody - kaczkę, grążyce, mewy, rybitwy, chruściele. W strefie przybrzeżnej brodzą siewki, w zaroślach wikliny i innej roślinności szuwarowej gniazdują pokrzewki błotne, przy skarpach nadrzecznych -

brzegówki. W rzekach, strumieniach i rozlewiskach żyje płoć, okoń, ukleja oraz szczupak. Bezkęgowce są słabo rozpoznane występują tu biegacze, trzmiele i wiele innych gatunków.

Ptaki

Obszar gminy jest w południowej części pokryty jest stawami hodowlanymi. Dzięki tak licznym powierzchniom wodnym wraz z szuwarami i dolinami rzecznyymi obszar gminy zamieszkuje wiele gatunków ptaków. Jest to niewątpliwie najlepiej reprezentowana grupa zwierząt na terenie gminy. W związku z objęciem znacznych terenów gminy ochroną jako obszar specjalnej ochrony (OSO) ptaków, w trakcie wyznaczania terenów wykonano inwentaryzację gminy pod kątem ich obecności. Na terenie gminy wykazano występowanie następujących gatunków ptaków: bocian biały, brodziec piskliwy, bączek, bąk, błotniak stawowy, bręczka, czajka, dziwonia, dzięcioł zielonosiwy, gąsiorek, gęgawa, jastrząb, kląskawa, krogulec, krwawodziób, kuropatwa, łabędź niemy, mewa białogłowa, mewa pospolita, muchołówka, perkoz, perkoz rdzawoszyi, pliszka górską, podróżniczek, potrzyszcz, przepiórka, pustułka, remiz, rycyk, sieweczka rzeczna, skorosz, słowik rdzawy, strumieniówka, świerszczak, trzciniak, turkawka, wąsatka, zielonka, zimorodek, żuraw. Ponadto w pobliżu granic miasta występuje ślepowron, którego prawie cała krajowa populacja znajduje się w rejonie zbiornika wodnego związanego z eksploatacją kruszywa w rejonie Podolsza i w rejonie Smolic w zakolu Wisły. Szczegółowo badana była populacja ślepowrona w rejonie Podolsza w związku z wydawaniem decyzji środowiskowej zezwalającej na eksploatację kruszywa (*Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia: planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Zator – Podolsze Nowe” – część zachodnia. Krakowskie Zakłady Eksploatacji Kruszywa Spółka Akcyjna, Kraków, 2007; Uzupelnienie do raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia „Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Zator – Podolsze Nowe” – część zachodnia”; dr Jacek Betleja, mgr Mateusz Ledwoń, 2008*). Ślepowron zaczął gniazdować na tym zbiorniku w roku 1998. W ostoi Dolina Dolnej Skawy oprócz kolonii na omawianym zbiorniku funkcjonują jeszcze dwie kolonie ślepowrona: na wyspie na żwirowni "Zakole A" w Jankowicach oraz niecorocznie na stawach Przeręb, na wyspie stawu Kanonik. W całej dolinie górnej Wisły znanych jest kilkanaście stałych miejsc gniazdowania ślepowrona, a w roku 2008 zlokalizowano także 3 nowe kolonie. Kolonia lęgowa w Podolszu jest od wielu lat stabilna, natomiast powstała pod koniec lat 90 XX wieku kolonia lęgowa w żwirowni w Smolicach (Zakole A) odnotowała w tym czasie kilkukrotny wzrost liczebności.

Rys. 4. Mapa stanowisk ptaków na obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” (źródło: RDOŚ, Kraków).

Obiekty i obszary chronione

Na terenie gminy Zator znajdują się obszary i obiekty chronione zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Są to 1 pomnik przyrody oraz 1 obszar Natura 2000.

Na terenie gminy Zator zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody – aleja drzew wzdłuż drogi krajowej nr 44 Zator - Oświęcim oraz gminnej Zator – Piotrowice. Pomnik ten składa się ze 156 lip oraz 1 klonu jawor. Został utworzony na mocy Decyzji RL-op-8311/31/66 PWRN w Krakowie z dnia 22.03.1966 r. Następnie pomnik ten ulegał zmianom ilościowym zgodnie z Rozporządzeniem Nr 3/97 Wojewody Bielskiego z dnia 02.06.1997 r., Rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13.04.2004 r., Rozporządzeniem Nr 3/09 Wojewody Małopolskiego z dnia 31.07.2009 r., Uchwałą Nr XII/70/11 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 28.06.2011 r., Uchwałą Nr XXII/156/12 Rady Miejskiej w Zatorze z dn. 24.01.2012 r. oraz Uchwałą Nr XXIV/169/12 Rady Miejskiej w Zatorze z dn. 28.02.2012 r.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Skawy” obejmuje największe kompleksy stawów w dolinie górnej Wisły. Stawy otaczają ze wszystkich stron miasto Zator. Prowadzona jest tu intensywna hodowla ryb, ale wiele stawów jest mocno zarośniętych roślinnością wodną. W ostoi znajdują się zwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Stawy hodowlane Doliny Dolnej Skawy pełnią też bardzo ważną rolę w okresie wiosennej i jesiennej migracji, stanowiąc przystanek na trasie wędrówek ptaków. Bogata sieć zbiorników wodnych i w wielu miejscach naturalny charakter dolin rzecznych ściągają tu tysiące przelatujących przez tę ostoję osobników, zapewniając bogatą bazę pokarmową i miejsce odpoczynku dla wielu gatunków, szczególnie blaszkodziobych, siewkowatych oraz

czaplowatych. Stwierdzone tutaj stada osiągają największe liczebności odnotowane w Małopolsce oraz istotne dla awifauny kraju. W ostoi występuje co najmniej 16 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Jest to jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych podgorzałki. Występuje tu bardzo liczna populacja rybitwy zwyczajnej, rybitwy białowąsowej i ślepowrona. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), mewa czarnogłowa, podgorzałka (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), rybitwa rzeczna, ślepowron (PCK), cyranka, czernica, gęgawa, głowienka, kokoszka, krakwa, perkoz dwuczuby, sieweczka rzeczna, śmieszka, zausznik; stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: bąk (PCK), krwawodziób, perkoz. W tabeli 1 znajdują się zinwentaryzowane na tym terenie gatunki ptaków objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Tab. 1. Szczegółowy wykaz gatunków ptaków objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE oraz wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujących na obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” (źródło: Standardowy formularz danych dla specjalnego obszaru chronionego „Dolina Dolnej Skawy”, 2002 - 2014).

Nazwa polska	Nazwa łacińska
Bączek zwyczajny	<i>Ixobrychus minutus</i>
Cyranka zwyczajna	<i>Anas querquedula</i>
Czernica	<i>Aythya fuligula</i>
Gęgawa	<i>Anser anser</i>
Głowienka zwyczajna	<i>Aythya ferina</i>
Helmiatka zwyczajna	<i>Netta rufina</i>
Kokoszka zwyczajna	<i>Gallinula chloropus</i>
Krakwa	<i>Anas strepera</i>
Krwawodziób	<i>Tringa totanus</i>
Mewa białogłowa	<i>Larus cachinnans</i>
Mewa czarnogłowa	<i>Larus melanocephalus</i>
Mewa śmieszka	<i>Larus ridibundus</i>
Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>
Perkoz zwyczajny	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Perkoz rdzawoszyi	<i>Podiceps grisegena</i>
Perkoz zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>
Podgorzałka zwyczajna	<i>Aythya nyroca</i>
Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>
Rybitwa białoskrzydła	<i>Chlidonias leucopterus</i>
Rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybridus</i>
Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>
Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>
Ślepowron zwyczajny	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>

Głównym zagrożeniem dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 jest m.in.:

- zaniechanie gospodarki stawowej lub jej intensyfikacja,
- likwidacja lub ograniczenie powierzchni siedlisk ptaków (w tym wysp na stawach, szuwarów i roślinności pływającej),
- regulacja rzek i wycinanie zadrzewień nadrzecznych,
- zwiększająca się presja turystyki, w tym wprowadzenie masowej rekreacji połączonej ze sportami wodnymi w nieużytkowanych zbiornikach,

- polowania na ptaki wodne prowadzone na kompleksach stawów hodowlanych powodujące płoszenie ptaków, omyłkowy odstrzał gatunków chronionych, przypadkowe ranienie ptaków oraz rozbijanie stad migracyjnych.

Do wartościowych zespołów zieleni na terenie gminy zaliczają się:

Park przy pałacu w Zatorze: Początkowo był to ogród renesansowy, przekształcony z początkiem XIX wieku w romantyczny park krajobrazowy. Park składa się z części dolnej i górnej położonej na wysokiej skarpie ograniczającej dolinę rzeki Skawy. Drzewostan liczy około 1000 sztuk drzew i krzewów. Są to głównie rodzime klony, jawory, graby oraz w mniejszym stopniu jesiony, lipy, dęby i kasztanowce. Najstarsze drzewa mają około 200 lat i posiadają charakter pomnikowy, nie są jednak objęte ochroną. Stan sanitarny parku jest zły, zwłaszcza jego dolnej części. Pomimo zaniedbania, starodrzew odgrywa znaczną rolę w układzie kompozycyjnym i przyrodniczym miasta. Wymaga zabiegów konserwatorskich i rewitalizacyjnych.

Proponowane tereny chronione

Najatrakcyjniejsze obszary pod względem walorów przyrodniczo-krajobrazowych występują w obrębie dolin rzecznych i stawów hodowlanych, tereny te są już objęte ochroną w ramach obszaru Natura 2000. Jednakże *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego* (2003), proponuje aby na terenie gminy utworzyć Zespół przyrodniczo-krajobrazowy: Dolina Skawy nad Zatorem.

2. Stan środowiska i zagrożenia

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1031) przedstawiono w tabeli poniżej (tab. 2).

Tab. 2. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny stężenie substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Margines tolerancji [%]				
			----- [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-

Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 10 ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Na terenie gminy Zator nie ma większych emitatorów zanieczyszczeń atmosfery. Nad omawiany teren przedostają się w niewielkim stopniu napływowe zanieczyszczenia. Czynnikiem o bardziej lokalnym znaczeniu jest niska emisja (głównie SO₂ i pył). Dlatego też bardzo duże znaczenie ma podejmowanie działań mających na celu jej ograniczenie. Jest to możliwe dzięki przechodzeniu coraz większej liczby właścicieli domów prywatnych na ogrzewanie gazowe i olejowe w miejsce poprzednio stosowanego węglowego. Jednocześnie zwrócić uwagę należy na ograniczenie opalania domów wszelkimi odpadkami, wydzielającymi w procesie spalania znaczną ilość substancji toksycznych.

Nie bez znaczenia też pozostaje - emisja komunikacyjna - wzrastająca systematycznie ilość pojazdów samochodowych nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze jak i osoby fizyczne pociąga za sobą wzrost emisji przede wszystkim dwutlenku azotu. Transport samochodowy jest również źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego tlenkami węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. Niekorzystne zmiany na terenie opracowania mogą być związane ruchem kołowym pojazdów na drogach drogi krajowych nr 44 oraz nr 28, a także drodze wojewódzkiej nr 781. Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji gminy (budowy sieci gazowej wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnych, doprowadzenie sieci do miejscowości o zwartej zabudowie), likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze

źródeł odnawialnych (energię wiatru, promieniowania słonecznego, energia geotermalna, biogaz).

W 2014 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie przeprowadził badania stanu zanieczyszczeń powietrza w województwie małopolskim. Najbliższe stanowisko pomiarowe znajdowało się w miejscowości Wadowice. W podziale województwa, teren gminy Zator znalazł się w strefie małopolskiej. Badania emisji zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia wykazały, iż stężenia **dwutlenku siarki** przekraczają obowiązujące poziomy stężenia dopuszczalnych. Na tej podstawie strefę małopolską zaliczono do **klasy C**. Badania **dwutlenku azotu** wykazały, że stężenia tego zanieczyszczenia na terenie strefy małopolskiej występowały poniżej obowiązujących poziomów stężenia dopuszczalnych. Z tego względu została zaliczona do **klasy A**. Badania **pyłu zawieszonego PM10** wykazały, że warunki dopuszczalnych stężeń nie zostały zachowane na obszarze całego województwa. Na terenie województwa stwierdzono zarówno przekroczenie poziomu dobowego jak też średniorocznego. Na tej podstawie całe województwo zaliczone zostało do **klasy C**. Stężenia **ołowiu zawartego w pyłe zawieszonym PM10** wskazują, że zanieczyszczenie to występuje na poziomie niższym od dopuszczalnego. Wszystkie strefy województwa małopolskiego pod względem zawartości ołowiu w pyłe zawieszonym PM10 w powietrzu znalazły się w **klasie A**. Przeprowadzone badania stężenia **tlenku węgla** wykazały na obszarze województwa były niższe od poziomu dopuszczalnego. W związku z powyższym wszystkie strefy zaliczono do **klasy A**. Stężenie **ozonu**, zmierzone przez stacje zlokalizowane na terenach zurbanizowanych, nie przekroczyło poziomu stężenia dopuszczalnego. Na tej podstawie wszystkie strefy ze względu na stężenie ozonu w powietrzu zaliczono do **klasy A**. Jednak na wszystkich stanowiskach pomiarowych w 4 strefach zanotowano dni z przekroczeniem wartości $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$, stąd też oceniono, że cały obszar województwa nie spełnia wymagań określonych dla dotrzymania poziomu celu długoterminowego, który ma zostać osiągnięty w 2020 r. Wyniki badań stężenia **arsenu, kadmu i niklu w pyłe zawieszonym PM10** wykazują, że stężenie docelowe określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie zostało przekroczone w żadnej ze stref województwa. Na tej podstawie wszystkie strefy zaliczono do **klasy A**. Wyniki badań **stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10**, wskazują na przekroczenie poziomu docelowego, we wszystkich strefach. Strefę małopolską zaliczono do **klasy C** – wymagającej opracowania programów ochrony powietrza. Badania **pyłu zawieszonego PM2,5** wykazały, że zostały przekroczone wartości dopuszczalnych i docelowych stężeń i na tej podstawie strefę małopolską zaliczono do **klasy C**.

Stan klimatu akustycznego

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego, które jest działaniem długookresowym zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N , które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznie stosowane w celach kontrolnych.

Tab. 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB
----------------------	--

	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	70	65	55	45

Tab. 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45

Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	68	60	55	45

Hałas należy do najbardziej dokuczliwych problemów środowiska, związanych z rozwojem cywilizacji. W polskim ustawodawstwie, hałasem jest każdy dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16000 Hz, niezależnie od źródła jego pochodzenia ani czasu trwania. Jest to zatem modyfikacja powszechnego rozumienia hałasu jako niepożądanego lub szkodliwego dźwięku, spowodowanego ludzką działalnością.

Do głównych źródeł hałasu kształtujących klimat akustyczny w gminie Zator należą komunikacja oraz zakłady wydobywcze rzemieślnicze i usługowe. Przez teren gminy Zator przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa nr 44;
- droga krajowa nr 28;
- droga wojewódzka nr 781
- drogi powiatowe;
- drogi gminne.

Przez teren gminy przebiegają linie kolejowe nr 94 Kraków Płaszów – Oświęcim oraz nr 103 Trzebinia – Skawce. W 2012 roku linię nr 94 zamknięto dla ruchu pasażerskiego, natomiast linia nr 103 na odcinku Spytkowice – Radocza jest nieprzejezdna.

Uciążliwości akustyczne związane z działalnością przemysłową i rzemieślniczą na terenie gminy ograniczają się do bezpośredniego terenu wokół prowadzonej działalności. Na terenie gminy nie ma zakładu posiadającego ustaloną dopuszczalną emisję hałasu do środowiska.

Teren gminy Zator objęty jest opracowaniem pt. „Mapa akustyczna dróg krajowych na terenie województwa małopolskiego” (2012). Mapa została wykonana na terenie gminy w obrębie drogi krajowej nr 28 oraz nr 44 od Zatora w kierunku Oświęcimia. Zgodnie z informacjami zawartymi na mapie zarówno wzdłuż drogi krajowej nr 28 jak i nr 44 hałas drogowy przekracza 75 dB, jednak ogranicza się ona do pasa drogowego. W strefie przekroczeń 68 – 75 dB znajdują się budynki mieszkalne zlokalizowane najbliżej tych dróg oraz poza strefą ograniczenia prędkości na tych drogach (np. w mieście Zator). Dla zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości nie notuje się przekroczeń.

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Z przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie w 2014 roku (tab. 5) badań wynika, że wody Skawy w miejscowości Zator, niosły wody dobrej jakości (II klasa). Oznacza to, że wody te spełniają wymagania dla wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Tab. 5. Klasyfikacja jakości wód powierzchniowych JCWP na terenie gminy Zator (źródło: Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2014 roku).

Rzeka	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa jakości wód	Wskaźniki degradujące jakość wody		
			Fizykochemiczne	Hydromorfologicznych	Biologiczne
Skawa	Zator	II	II	I	I

W roku 2014 wykonana została ocena stanu monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych w województwie małopolskim z uwzględnieniem wyników ocen wykonanych w latach 2010-2012 oraz w obszarach chronionych. Dla obszaru gminy znajdującego się w zlewni Skawy i Wisły stwierdzono stan/potencjał ekologiczny dobry (II klasa).

Tab. 6. Klasyfikacja stanu ekologicznego i chemicznego rzek w jcwp - ocena za 2013 r. (Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2013 roku, WIOŚ, Kraków)

Nazwa ocenianej jednostki jcwp	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
	B	H	FCH	SZSIN			
Skawa od Kłęczanki bez Kłęczanki do ujścia	I	II	I	II	Dobry	Dobry	Dobry

Ponadto na Skawie w 2014 roku wykonano badania jakości wód przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia (tab. 7). Wyniki tych badań zaliczają wody Skawy do kategorii A2, co oznacza, że są to wody wymagające typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnego, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji (chlorowanie końcowe).

Tab. 7. Klasyfikacja jakości wód rzeki Skawy przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia w roku 2014 (źródło: Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2014).

Rok	Punkt pomiarowo-kontrolny	Kategoria wód ogółem	Kategoria wód wg wskaźników	
			Fizykochemicznych	Bakteriologicznych
2014	Skawa od Kłęczanki bez Kłęczanki do ujścia	A2	A2-azot Kjeldahla, mangan	A2- liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba paciorkowców kałowych

Wody podziemne

Wody podziemne na terenie gminy Zator nie były badane, jednak należy się spodziewać, że stan sanitarny wód podziemnych jest podobny do gmin ościennych. W 2014 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach monitoringu przeprowadził badania wód podziemnych w powiecie oświęcimskim. Badania objęły, między innymi występujące na terenie gminy Zator wody czwartorzędowe. Wody w Oświęcimiu zaliczono do III klasy jakości co oznacza wody zadowalającej jakości, natomiast wody w Broszkowicach zaliczono do V klasy, co oznacza, że wody te były złej jakości.

Tab. 8. Klasyfikacja wód podziemnych w województwie małopolskim w 2012 roku (*źródło: Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2012 roku*).

Miejscowość	Stratygrafia	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie IV	Wskaźniki w klasie V	Klas wód
Oświęcim	Q	NH ₄ , Mn, Ca	Fe		III
Broszkowice	Q	O ₂	pH	Mn, Fe	żelazo (Fe), mangan (Mn)

Promieniowanie elektromagnetyczne

Na terenie gminy Zator źródłami promieniowania niejonizującego są linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV, linie średniego napięcia oraz stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej (kilka lokalizacji w miejscowości Zator). Na terenie gminy nie prowadzono badań poziomu pól elektromagnetycznych oraz ich oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi. W przypadku linii 400 kV i 110 kV należy zachować strefy ochronne – zgodnie z przepisami dotyczącymi projektowania i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych.

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. W sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z dnia 14 listopada 2003 r.).

Linie wysokiego napięcia powyżej 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu, zgodnie z przepisami, nie powinna przekraczać składowej elektrycznej 1 kV/m i składowej magnetycznej 60A/m. Szacuje się na podstawie badań pomiarowych, że granica strefy, w obrębie, której nie dopuszcza się do lokalizowania budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzie wynosi, co najmniej 14 m od osi linii (mierząc na poziomie 2 m npt. lub 1,6 m od krawędzi balkonu, tarasu, dachu albo ściany budynku mieszkalnego). Ostatecznie o zachowaniu norm rozstrzygać powinny stosowne pomiary.

Prawo ochrony środowiska nie ustala obowiązku uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych przez linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym, oraz przez instalacje radiokomunikacyjne (telefonii komórkowa), radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo jest równa lub przekracza 15W, generujące pola o częstotliwościach od 30kHz do 30 GHz.

Potencjalnym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego mogą być stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozkład pola w terenie wokół stacji bazowych był przedmiotem pomiarów wykonywanych w wielu krajach i w różnych warunkach. Wyniki tych badań

wskazują, że intensywność promieniowania MF wokół stacji bazowych jest bardzo niewielka i wynosi zwykle poniżej 1 mW/m².

W ocenie specjalistów, stacje bazowe telefonii komórkowej nie przedstawiają problemu z punktu widzenia oddziaływania na stan zdrowia ludności i na środowisko.

Również w Polsce wykonano wiele pomiarów natężenia pól MF w otoczeniu stacji bazowych, zarówno zlokalizowanych na dachach budynków, jak i na specjalnych wieżach. Zmierzone wartości na zewnątrz budynków i w mieszkaniach wahały się w granicach 0,1 - 0,5 mW/m² (0.0001 - 0.0005 W/m²), a więc 200 - 1000 razy mniej niż dopuszczalna w Polsce norma. Nawet na balkonach w budynkach zlokalizowanych naprzeciw stacji bazowych na dachu sąsiedniego budynku natężenie pola nie przekraczało 1 mW/m² (0.001 W/m²).

Tab. 9. Natężenia pól mikrofalowych 900 MHz i 1800 MHz w okolicy anten stacji bazowych telefonii komórkowej (na podstawie 10 protokołów pomiarowych wykonanych w Polsce).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Pole elektryczne (V/m)		Gęstość strumienia energii (W/m ²)	
	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona
Na dachu, 5 m. od anten	0.60	1.0	0.0005	0.001
Na dachu, 10 m. od anten	0.30	0.80	0.0002	0.0006
Mieszkanie pod masztem antenowym	0.09	0.25	0.0001	0.0002
Mieszkanie w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.02	0.33	<0.0001	0.0003
Balkon mieszkania w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.30	0.60	0.0002	0.0005
Teren otwarty, 50 m. od anten stacji bazowej	0.03	0.30	0.0001	0.0002
Teren otwarty, 100 m. od anten stacji bazowej	0.01	0.12	< 0.0001	0.0001

W związku z potencjalnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych pochodzącym od linii elektroenergetycznych w planowaniu zabudowy zaleca się przestrzeganie przepisów odrębnych dotyczących lokalizowania linii energetycznych oraz dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wydobycie surowców mineralnych

Na terenie gminy Zator do głównych surowców mineralnych zalicza się czwartorzędowe złoża piasków i żwirów. Obecnie na terenie miasta nie prowadzi się eksploatacji powierzchniowej surowców. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w dolinie rzeki Skawy, prowadzona była w kierunku wodno-leśnym i w znacznej części wyrobiska zostały przystosowane na potrzeby hodowli ryb (stawy hodowlane).

Największą uciążliwość może się okazać eksploatacja złóż węgla kamiennego. Złoża położone między innymi w obrębie obszaru gminy posiadają dość bogate zasoby, lecz są trudne w eksploatacji, zalegające na głębokości około 300 metrów. W tej chwili złoża te nie są udostępnione do eksploatacji, nie przewiduje się również ich udostępnienia w najbliższych kilkunastu latach.

Gospodarka odpadami

Zebrane na terenie gminy Zator odpady komunalne przewożone są na składowisko odpadów komunalnych w Oświęcimiu. W ramach usługi wykonawca dostarcza worki do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady były dawniej składowane na gminnym składowisku

w Zatorze, usytuowanym na terenach poeksploatacyjnych cegielni. Z uwagi na brak zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko (nieszczelność, brak odprowadzenia ścieków i odgazowania), a także ze względu na wyczerpanie się jego pojemności - składowisko zostało zamknięte, a teren poddano rekultywacji, którą zakończona w 2001 roku. Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka nielegalnych wysypisk śmieci sukcesywnie likwidowanych według możliwości organu gminy. Śmietniska najczęściej zlokalizowane są na skraju lasu, na granicy pól ornych lub łąk, a także wzdłuż cieków wodnych, występują tu również składowiska częściowo zanurzone w wodzie lub okresowo zalewane.

IV. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU MIASTA

W celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska zagospodarowania oraz ograniczenia lub eliminacji niekorzystnych dla środowiska działań zaleca się uwzględnienie następujących ograniczeń i uwarunkowań wynikających z walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów gminy oraz obowiązujących przepisów odrębnych i szczegółowych.

Ochrona klimatu akustycznego

- w zakresie ochrony przed hałasem zaleca się stosowanie pasów zieleni izolacyjnej oraz ekranów akustycznych (tylko w uzasadnionych przypadkach) wzdłuż istniejących oraz planowanych dróg, sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej, dla których stwierdzone zostanie przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu;
- zaleca się wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych, usługowych i rekreacyjno – wypoczynkowych (edukacja, opieka społeczna, szpitale) objętych ochroną akustyczną, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaleca się wzmocnienie zieleni przyulicznej z możliwością realizacji nasadzeń alejowych. W przypadku realizacji nowych ulic zaleca się nasadzenia o charakterze alejowym drzewami odpowiednimi dla warunków siedliskowych;
- w przypadku lokalizacji uciążliwych funkcji produkcyjnych lub usługowych zaleca się stosowanie zieleni izolacyjnej i ograniczenie uciążliwości do zajmowanych terenów;
- z uwagi na możliwy hałas od linii wysokiego napięcia (tzw. zjawisko ulotu) zaleca się przestrzegania ster technicznych od tych linii i nie wprowadzanie w ich zasięg zabudowy wrażliwej na hałas.

Ochrona środowiska gruntowo – wodnego

- zaleca się wprowadzenie zakazu lokalizacji składowisk i zakładów utylizacji odpadów z uwagi na niesprzyjające warunki geologiczno – gruntowe i hydrogeologiczne;
- w zakresie gospodarki ściekowej powinien obowiązywać zorganizowany sposób odprowadzania ścieków i pełnoprofilowe ich oczyszczanie z uwagi na wrażliwe cechy środowiska gruntowo - wodnego;
- wody opadowe z nawierzchni terenów komunikacyjnych i utwardzonych (w tym stacji paliw i parkingów), zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, powinny być podczyszczone na terenie inwestora, przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
- ze względu na ochronę wód podziemnych nie powinno się odprowadzać nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, wód gruntowych i gruntu;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych na terenach mieszkaniowych i usługowych i wykorzystywanie ich do nawodnień terenów zieleni;
- ze względu na położenie na terenach dolinnych oraz w miejscu występowania istotnych zasobów wód pitnych zaleca się prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia naturalnej retencji leśnej oraz glebowej;
- w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zaleca się ochronę ujęć wodnych, pozostawienie obszarów międzywala Skawy wolnych od wszelkich form działalności gospodarczej wpływającej negatywnie na walory przyrodnicze i środowiskowe tych doliny, wprowadzanie i pozostawienie zadrzewień i zakrzaczeń wzdłuż koryt rzek, ochronę starorzeczy, pozostawienia na terenach dolinnych podmokłych obszarów łąkowych;

- w celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności rolnej zaleca się zmiany w hodowli zwierzęcej w kierunku eliminacji bezściołkowego systemu hodowli, wprowadzenie zakazu wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- konieczne jest także ograniczenie uciążliwych dla środowiska nawozów mineralnych i środków ochrony roślin oraz racjonalne dozowanie tych o niskiej uciążliwości.

Ochrona powietrza atmosferycznego

- wskazane jest wykorzystanie do ogrzewania budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej kotłowni działających na proekologiczne paliwa (olej, gaz, biomasa) oraz zastosowanie urządzeń o wysokiej sprawności i niskiej emisyjności, zaleca się także wykorzystanie źródeł energii odnawialnej (zalecane źródła: energia słoneczna, geotermalna, wody, wiatru);
- wszystkie przemysłowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu na terenie gminy muszą posiadać aktualne decyzje „pozwolenie na emisję” lub „pozwolenie zintegrowane”;
- zaleca się nielocalizowanie na terenie gminy przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko oraz mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem niezbędnych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym infrastruktury komunalnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaleca się wykorzystanie zieleni wysokiej przyulicznej do częściowego pochłaniania zanieczyszczeń komunikacyjnych;
- zaleca się ograniczenie emisji niskiej poprzez stopniowe przechodzenie na stosowanie proekologicznych źródeł energii oraz energii ze źródeł odnawialnych.

Ochrona walorów krajobrazowych, przyrodniczych i architektonicznych

- dla terenów zabudowy powinno się określić minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej;
- na terenach zurbanizowanych zaleca się tworzenie terenów zieleni publicznej z placami zabaw, małą architekturą i zielenią wysoką;
- kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego gminy musi uwzględniać zachowanie lokalnego systemu powiązań przyrodniczych i jego zewnętrznych połączeń;
- w zakresie ochrony ekosystemów leśnych zaleca się zachowanie jak największej różnorodności ekosystemów leśnych, ograniczanie monokultur na rzecz prowadzenia gospodarki leśnej ukierunkowanej na budowę drzewostanów zgodną z potencjalną roślinnością naturalną;
- na terenach wartościowych przyrodniczo zaleca się wyznaczanie terenów użytków ekologicznych lub parku krajobrazowego w celu zapewnienia trwałej ochrony najcenniejszym fragmentom ekosystemów leśnych i nieleśnych z populacjami rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt;
- na obszarach objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000 należy ograniczać uciążliwość prowadzonej gospodarki i polityki przestrzennej tak aby zachować siedliska chronionych gatunków ptaków, roślin i innych zwierząt;
- w zagospodarowaniu terenów nadrzecznych zaleca się czynne zabezpieczenie łąk i pastwisk poprzez zachowanie obecnych form użytkowania oraz prowadzenia regularnego koszenia lub wypasu;
- zaleca się zachowanie na terenie gminy ostoi występowania chronionych gatunków ptaków poprzez utrzymywanie korytarzy ekologicznych, podejmowanie czynnej ochrony przyrody w zakresie organizacji miejsc rozrodu, schronienia oraz żerowisk licznych

populacji ptaków, ograniczanie wstępu w pobliżu zagrożonych stanowisk unikalnych gatunków flory i fauny;

- w celu zachowanie cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów dolinnych zaleca się kształtowanie struktury mozaikowatej krajobrazu rolniczego, przez zachowanie w nim oczek wodnych i kępowych oraz pasmowych zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych;
- ewentualne nowe tereny inwestycyjne powinny być lokalizowane poza terenami o wysokich walorach przyrodniczych oraz w strefach ochronnych, ale także w niezbyt bliskiej odległości terenów mieszkaniowych;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien być ograniczony do sąsiedztwa terenów już zainwestowanych jako uzupełnienie ich struktury przestrzennej i powinien być skorelowany z rozwojem infrastruktury technicznej, w tym głównie sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, zaleca się bezwzględne ograniczenie osadnictwa na terenach zagrożonych powodzią, planowana zabudowa powinna być dostosowana do charakterystyki architektonicznej istniejącej zabudowy w celu ochrony walorów krajobrazu kulturowego, na terenach wiejskich zaleca się tworzenie terenów zielni publicznej.

Ochrona przeciwpowodziowa

- na terenie gminy zaleca się stałe modernizowanie i utrzymywanie w dobrym stanie technicznym urządzeń służących do ochrony przeciwpowodziowej (wałów, przepustów, pompowni) ale także obiektów komunikacyjnych i innych technicznych znajdujących się w dolinach rzek, tak aby nie stanowiły w razie sytuacji powodziowej zagrożenia dla swobodnego przepływu wód powodziowych;
- zakazuje się uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału, a także wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego po stronie odpowietrznej;
- dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, należy uwzględnić wymagania wynikające z *Ustawy prawo wodne* zakazujące między innymi:
 - lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
 - gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
 - prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;
 - wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych;
 - sadzenia drzew lub krzewów, zmiany ukształtowania terenu;
 - składowania materiałów oraz wykonywania innych robót i czynności, które mogłyby utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód.

Ochrona powierzchni ziemi na terenach wydobywania metodami podziemnymi

- w przypadku rozwoju funkcji wydobywania węgla kamiennego zaleca się na obszarach istniejącej zabudowy lub wyznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub aktywność gospodarczą w obowiązującym planie miejscowym stosowanie wydobywania metodą „na podsadzkę” lub z wykorzystaniem filarów ochronnych. Metodę „na zawał” można stosować jedynie w przypadku gdy nie koliduje to z

- istniejącym zagospodarowaniem i gdy teren nie jest przeznaczony w planie pod funkcje budowlane;
- w przypadku wystąpienia szkód górniczych na obszarach eksploatacji koszty pokrycie remontów lub odbudowy budynków pozostają, zgodnie z przepisami i odrębnymi, w gestii przedsiębiorcy odpowiedzialnego za wydobycie.

V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w 4 rozdziałach zawierających *ustalenia wstępne* (rozd. 1), *ustalenia ogólne* (rozd. 2), *ustalenia szczegółowe* (rozd. 3) oraz *przepisy przejściowe i końcowe* (rozd. 4).

W **rozdziale 1** zawarto **ustalenia wstępne**, w których znajdują się informacje dotyczące określeń stosowanych w uchwale planu, oznaczeń graficznych stosowanych na rysunku planu oraz kategoriach przeznaczenia terenu. Na rysunku planu stosuje się oznaczenia graficzne, które są obowiązującymi ustaleniami planu. Określają one granice obszaru objętego planem, linie rozgraniczające i przeznaczenia terenów, nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy, wskazane w wybranych miejscach wymiary (w metrach): odległość usytuowania linii zabudowy od linii rozgraniczającej tereny oraz szerokości terenów dróg, obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Ponadto na rysunku planu znajdują się oznaczenia, które wynikają z przepisów odrębnych: ścisła i pośrednia strefa ochrony konserwatorskiej miasta Zator, granica obszaru objętego wpisem do rejestru zabytków, obiekty wpisane do rejestru zabytków, stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, strefa sanitarna od cmentarza, pomnik przyrody, Specjalny Obszar Ochrony - Natura 2000 PLB120005 „Dolina Dolnej Skawy”, strefy kontrolowane od gazociągu, obszary występowania udokumentowanych złóż (złoże Spytkowice, złoże Zator), obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W **rozdziale 2** w ramach **ustaleń ogólnych** znalazły się zapisy odnoszące się do parametrów kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, ochrony konserwatorskiej, infrastruktury technicznej oraz ilości miejsc postojowych.

W zakresie **zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego** ustala się obowiązek stosowania rozwiązań mających na celu minimalizację uciążliwości spowodowanych prowadzeniem działalności gospodarczej w celu ochrony powietrza atmosferycznego, gleb, wód gruntowych oraz klimatu akustycznego. Dla terenów chronionych przed hałasem, zgodnie z przepisami odrębnymi, ustala się standardy akustyczne dla: terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 1MN – 128MN, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci lub młodzieży - 5UP, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego - 1MW – 4MW, terenów zabudowy zagrodowej - 1RM – 9RM, 1RM/U – 20RM/U, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - 1US – 5US, terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej - 1UM – 17UM. Na obszarze planu zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej w tym dróg publicznych oraz terenów 1PP – 8PP. Dla prowadzonych inwestycji obowiązuje ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki. Na obszarze planu ustala się zakaz składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Zakazuje się likwidowania i niszczenia zadrzewień przydrożnych i nadwodnych, za wyjątkiem działań wynikających z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub budowy, odbudowy, utrzymania i remontów lub napraw urządzeń wodnych oraz dopuszcza się likwidację zadrzewienia w miejscach bezpośrednio przeznaczonych pod inwestycje.

W zakresie **zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków** ustala się, w przypadku wystąpienia zabytków archeologicznych, postępowanie zgodnie z wymogami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie objętym planem zlokalizowane są zabytki wpisane do rejestru zabytków, dla których obowiązuje postępowanie zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W zakresie wymagań wynikających z **potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych** tereny 1ZP – 22ZP, 1KD-GP – 3KD-GP, 1KD-G – 8KD-G, 1KD-Z – 6KD-Z, 1KD-L – 25KD-L, 1KD-D – 73KD-D, 1KDP – 12KDP wyznacza się, jako tereny pod lokalizację inwestycji celu publicznego.

W zakresie **terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów**, ustala się nakaz postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie **szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy**, ustala się zakazy: grodzenia terenów zgodnie z ustawą *Prawo wodne*, lokalizacji nowych budynków mieszkalnych w strefie ochrony sanitarnej od cmentarza, przy jednoczesnym dopuszczeniu lokalizacji budynków gospodarczych, garażowych i innych budynków niemieszkalnych – zgodnie z przepisami odrębnymi, zabudowy w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału przeciwpowodziowego. W przestrzeniach publicznych dopuszcza się sytuowanie obiektów tymczasowych, o ile nie narusza to przepisów odrębnych. Dla terenów, na których dopuszcza się zabudowę, a zlokalizowane są w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią: zakazuje się podpiwniczania budynków, nakazuje wzniesienia pierwszego poziomu użytkowego budynku min. 0,5 m npt oraz zakazuje lokalizacji szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków.

W zakresie **zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej** ustala się m. in. zaopatrzenie w ciepło - z sieci ciepłej lub z kolektorów słonecznych oraz innych alternatywnych źródeł ciepła lub indywidualnych kotłowni o sprawności energetycznej nie mniejszej niż 75%, zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej, z indywidualnych ujęć wody wyłącznie do czasu rozbudowy gminnej sieci wodociągowej oraz zachowanie istniejących studni kopanych i płytkich studni wierconych jako źródła wody dla celów porządkowych i gospodarczych, odprowadzanie ścieków – do sieci kanalizacji sanitarnej, dla budynków nie posiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków - rozwiązanie to należy traktować wyłącznie jako tymczasowe do czasu realizacji kanalizacji, w przypadku ścieków, które mogą wpływać negatywnie na stan sieci kanalizacyjnej należy je podczyścić przed odprowadzeniem do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, z uwzględnieniem przepisów odrębnych. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych dopuszcza się odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej oraz nie zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu, zakazuje się odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej.

W zakresie **systemu komunikacji** ustala się podstawowy układ drogowy, który stanowią drogi publiczne: 1KD-GP – 3KD-GP, 1KD-G – 8KD-G, 1KD-Z – 6KD-Z, 1KD-L – 25KD-L, 1KD-D – 73KD-D, powiązane z drogami wewnętrznymi oraz drogami zlokalizowanymi poza granicami planu. W planie ustala się obowiązek zapewnienia miejsc postojowych dla samochodów, na własnej działce w granicach terenu, na którym zlokalizowana jest nowa inwestycja w ilości uzależnionej od rodzaju inwestycji.

W rozdziale 3 znajdują się **ustalenia szczególne**. Na obszarze planu wyznaczono:

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – 1MN-128MN, dla których dopuszcza się zabudowę mieszkaniową jednorodzinna wolnostojącą, szeregową lub bliźniaczą oraz przeznaczenia uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi nieuciążliwe, zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 9-12 m dla budynków mieszkalnych i usługowych, 6,5 metra dla budynków gospodarczych i garażowych, liczbę kondygnacji nie większą niż 2-3, powierzchnię zabudowy

nie większą niż 40% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - 1MW - 4MW, dla których ustala się przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi nieuciążliwe, garaże, obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 m dla budynków mieszkalnych i usługowych, 4 metra dla budynków garażowych, liczbę kondygnacji nie większą niż 5, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 25% powierzchni działki budowlanej.

Tereny zabudowy śródmiejskiej - 1UM – 17UM, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i usługowa, w tym usługi publiczne, hotelarskie i handlowe. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszcza się: zabudowę gospodarczą (garaże, budynki gospodarcze), obiekty sportowo-rekreacyjne, obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, targowiska, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 m dla budynków mieszkalnych i usługowych, 7 metra dla budynków gospodarczych, liczbę kondygnacji nie większą niż 5, powierzchnię zabudowy nie większą niż 95% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 5% powierzchni działki budowlanej.

Tereny zabudowy zagrodowej - 1RM – 9RM, dla których ustala się przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi nieuciążliwe, w tym agroturystyka, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 12 m dla budynków mieszkalnych i usługowych, 6,5 metra dla budynków gospodarczych, 15 metrów dla budynków gospodarczych i garażowych w zabudowie zagrodowej, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, powierzchnię zabudowy nie większą niż 35% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej.

Tereny zabudowy mieszanej - 1RM/U – 20RM/U, dla których dopuszcza się zabudowę: mieszkaniową jednorodziną, usługową – usługi nieuciążliwe, w tym agroturystyka, zagrodową. Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 12 m dla budynków mieszkalnych i usługowych, 6,5 metra dla budynków gospodarczych, 15 metrów dla budynków gospodarczych i garażowych w zabudowie zagrodowej, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej.

Tereny usług - 1U – 11U, 13U – 19U, 23U – 31U, 33U - 41U, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: zabudowę usługową, w tym usługi turystyczne, usługi kultury religijnej, usługi publiczne, zabudowę rzemieślniczą, stacje paliw, usługi z zakresu transportu publicznego, w tym dworce i punkty przesiadkowe, targowiska. Dla terenów **12U, 32U** dopuszcza się m.in. przeznaczenie: zabudowa produkcyjna związana z prowadzonymi usługami, zabudowa usługowa związana z obsługą komunikacji (za wyjątkiem stacji paliw). Dla terenów **20U, 22U** dopuszcza się m.in. zabudowę mieszkaniową wielorodziną, obiekty i

urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej. Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), usługi sportu i rekreacji, mieszkania i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 8-15 m dla budynków usługowych, rzemieślniczych oraz usług sportu i rekreacji, 12 m dla budynków mieszkaniowych, 6,5 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 10 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, powierzchnię zabudowy nie większą niż 40-60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20-30% powierzchni działki budowlanej.

Tereny usług publicznych - 1UP – 5UP, dla których ustala się przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi nieuciążliwe, usługi sportu i rekreacji, mieszkania i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 metrów dla budynków usług publicznych, usług oraz usług sportu i rekreacji, 12 m dla budynków mieszkaniowych, 6 m dla budynków gospodarczych i garażowych, liczbę kondygnacji nie większą niż 5, powierzchnię zabudowy nie większą niż 95% powierzchni działki budowlanej dla terenu 3UP oraz 60% dla pozostałych terenów, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 5% dla terenu 3UP oraz 25% dla pozostałych terenów, powierzchni działki budowlanej.

Tereny usług turystycznych - 1UT – 8UT, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: usługi turystyczne, w tym parki rozrywki, usługi nieuciążliwe, usługi sportu i rekreacji, w tym rekreacji indywidualnej. Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, parkingi). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 m dla budynków usługowych, 7 m dla budynków rekreacji indywidualnej, 6,5 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 50 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 4, powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Tereny usług obsługi komunikacji - 1UKS – 5UKS, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: usługi obsługi komunikacji, w tym m.in.: myjnie samochodowe, warsztaty, stacje paliw, parkingi, usługi towarzyszące (np. usługi handlowo-gastronomiczne, motele). Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 12 m dla budynków usługowych, 6,5 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 10 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 3, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej.

Tereny usług sportu i rekreacji - 1US – 5US, dla których ustala się przeznaczenie uzupełniające: parki rozrywki, usługi nieuciążliwe i usługi turystyczne towarzyszące funkcji podstawowej, zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzonej, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, parkingi). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 10 m dla budynków usługowych, 6,5 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 8 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 2,

powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Tereny rzemieślniczo-usługowe - 1PU – 4PU, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: rzemiosło, usługi turystyczne, w tym parki rozrywki, usługi nieuciążliwe, usługi sportu i rekreacji; Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, parkingi). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 m dla budynków usługowych i rzemieślniczych, 8 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 65 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 4, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej.

Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów - 1PP – 8PP, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: obiekty produkcyjne, składy, magazyny, zabudowę usługową, obiekty handlowe, bazy transportowe, stacje paliw. Ustala się przeznaczenia uzupełniające: zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze), obiekty i urządzenia małej architektury, zieleń urządzona, place zabaw, obiekty, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, urządzenia komunikacji (dojścia, dojazdy, parkingi). Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 20 m dla budynków, 6,5 m dla budynków gospodarczych i garażowych, 30 m dla budowli, liczbę kondygnacji nie większą niż 4, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej.

Teren cmentarza czynnego - 1ZC, dla którego ustala się przeznaczenie uzupełniające: kaplica, obiekty małej architektury, ciągi piesze i wewnętrzne ciągi pieszo-jezdne. Ustala się wysokość zabudowy, nie większa niż 10 m, powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż 30% terenu.

Teren cmentarza nieczynnego - 1ZCz, dla którego ustala się zachowanie i utrzymanie istniejącego zagospodarowania. Dopuszcza się remonty i konserwację znajdujących się tam obiektów. Ustala się utrzymanie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej i wskaźnika intensywności zabudowy.

Tereny zieleni nieurządzonej - 1ZW – 95ZW, dla których ustala się przeznaczenie uzupełniające: łąki lub pastwiska, place zabaw, parki oraz skwery, oczka i cieki wodne, urządzenia melioracji wodnej, ciągi piesze, rowerowe i konne. Ustala się powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 90 % powierzchni terenu.

Tereny publicznej zieleni urządzonej - 1ZP - 22ZP, dla których ustala się przeznaczenie podstawowe: zieleń parkowa, skwery, place wraz z małą architekturą, place zabaw, ciągi pieszych i rowerowe. Jako uzupełniające przeznaczenie dopuszcza się terenowe urządzenia sportowo – rekreacyjne, oczka i cieki wodne, urządzenia melioracji wodnej, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Ustala się powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 80 % powierzchni terenu.

Teren założenia dworsko – pałacowego - 1ZPd, dla którego ustala się nakaz postępowania zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie dopuszcza się odbudowę lub rekonstrukcję obiektów historycznych oraz sytuowanie obiektów małej architektury, urządzeń do gier terenowych, place zabaw, dojścia, dojazdy i ciągi piesze.

Tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody - 1ZN – 13ZN, dla których ustala się nakaz utrzymania istniejącej zieleni objętej formami ochrony przyrody – pomnik przyrody – Aleja Lipowa. Dopuszcza się lokalizację

ciągów pieszych, rowerowych lub konnych, wraz z małą architekturą. Ustala się powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 90 % powierzchni terenu.

Tereny rolnicze - 1R – 68R, dla których ustala się obowiązek zachowania terenu w całości jako biologicznie czynny oraz wykorzystania na cele rolnicze. Na terenach dopuszcza się oczka i ciek wodne oraz urządzenia melioracji;

Tereny rolnicze użytków zielonych - 1RZ – 39RZ, dla których ustala się nakaz zachowania w całości jako biologicznie czynny. Dopuszcza się lokalizację oczek i cieków wodnych oraz urządzeń melioracji. Nakazuje się pozostawienia istniejącej roślinności, za wyjątkiem potrzeb wynikających z utrzymania oczek, cieków wodnych i urządzeń melioracji oraz dopuszcza się możliwość wykorzystania rolniczego wyłącznie jako łąki lub pastwiska.

Tereny lasów - 1ZL – 18ZL, dla których ustala się nakaz gospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi o lasach, przy jednoczesnym dopuszczeniu realizacji ciągów pieszych i pieszo-rowerowych. Na terenach dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz realizację dojazdów do gruntów rolnych.

Tereny dolesień - 1ZAL – 6ZAL, dla których dopuszcza się użytkowanie rolnicze gruntów, do czasu wprowadzenia zalesień. Dla terenów ustala się obowiązek zachowania w całości jako biologicznie czynne.

Tereny wód powierzchniowych - 1WS – 52WS, dla których ustala się obowiązek zachowania w całości jako biologicznie czynnej z jednoczesnym dopuszczeniem funkcji rekreacyjnej, o ile nie narusza to przepisów odrębnych. Na terenach dopuszcza się realizację mostów, przepraw i pomostów.

Tereny wód pełniących funkcję hodowlaną - 1WSH – 47WSH, dla których dopuszcza się lokalizację urządzeń i budowli służących funkcji podstawowej. Dla terenów ustala się obowiązek zachowania w całości jako biologicznie czynnej z jednoczesnym dopuszczeniem funkcji rekreacyjnej, o ile nie narusza to przepisów odrębnych. Na terenach dopuszcza się realizację mostów, przepraw i pomostów.

Tereny dróg publicznych klas głównych ruchu przyspieszonego - 1KD-GP – 3KD-GP, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny dróg publicznych klas głównych - 1KD-G – 8KD-G, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny dróg publicznych klas zbiorczych - 1KD-Z – 6KD-Z, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny dróg publicznych klas lokalnych - 1KD-L – 25KD-L, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny dróg publicznych klas dojazdowych - 1KD-D – 73KD-D, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny dróg wewnętrznych - 1KDW – 101KDW, dla których w ramach linii rozgraniczających, dopuszcza się lokalizację jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, zieleni przyulicznej i oznakowań służących regulacji i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Tereny publicznych ciągów pieszych - 1KDP – 12KDP, dla których dopuszcza się przeznaczenia uzupełniające: zielen urządzona i obiekty małej architektury.

Tereny parkingów - 1KP – 5KP, dla których w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się lokalizację parkingów w formie utwardzonych placów lub w formie garaży. Dla terenów dopuszcza się przeznaczenia uzupełniające: usługi handlowo-gastronomiczne i sanitariaty – na powierzchni nie większej niż 15% terenu, zielen urządzona i obiekty małej architektury, ciągi piesze i rowerowe. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż: 6 m, liczbę kondygnacji nie większą niż 2, powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki budowlanej.

Tereny przestrzeni publicznych - 1Pp, 2Pp, dla których ustala się utrzymanie istniejących funkcji reprezentacyjnych miasta: rynku i placów wraz z infrastrukturą komunikacyjną. Na terenach dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury oraz obiektów tymczasowych takich jak m.in. stoiska targowe, kioski, sceny, estrady, sanitariaty.

Tereny zamknięte - 1Tz– 4Tz, dla których obowiązują przepisy odrębne.

Tereny komunikacji kolejowej - 1Tk–2Tk, dla których ustala się możliwość realizacji infrastruktury, urządzeń, budynków i budowli służących kolejnictwu oraz realizacji dróg.

Teren infrastruktury technicznej – gazownictwo - 1G, dla którego dopuszcza się realizację zabudowy przeznaczonej pod urządzenia i budowle infrastruktury technicznej – gazownictwo.

Tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka - 1E–4E, dla których dopuszcza się realizację zabudowy przeznaczonej pod urządzenia i budowle infrastruktury technicznej – elektroenergetycznej.

Tereny infrastruktury technicznej – wodociągi - 1W–2W, dla których dopuszcza się realizację zabudowy przeznaczonej pod urządzenia i budowle infrastruktury technicznej – wodociągowej.

Teren infrastruktury technicznej – telekomunikacja - 1T, dla którego dopuszcza się realizację zabudowy przeznaczonej pod urządzenia i budowle infrastruktury technicznej – telekomunikacyjnej.

Tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja - 1K–4K, dla których dopuszcza się realizację zabudowy przeznaczonej pod urządzenia i budowle infrastruktury technicznej – kanalizacyjnej.

W *rozdziale 4* znajdują się **przepisy przejściowe i końcowe** w ramach, których powierza się wykonanie uchwały planu Burmistrzowi Zatora.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Środowisko geologiczne i geograficzne wyznacza bardzo wyraźnie strukturę zagospodarowania gminy jako całości i sposoby użytkowania poszczególnych terenów. Należy zauważyć, że zagospodarowanie gminy jest uwarunkowane specyficznym położeniem i obecnością szerokich dolin rzecznych wraz ze stawami hodowlanymi. Najsilniej zagospodarowane są tereny położone poza dolinami rzek w otoczeniu centrum miasta oraz zachodnią część gminy. Położenia dolinne, ze względu na zagrożenie powodziowe są w większości wolne od zabudowy i użytkowane przyrodniczo lub rolniczo. Tereny położone pomiędzy dolinami, a domostwami najczęściej użytkowane są rolniczo. Ten schemat użytkowania obszaru gminy nie stanowi istotnego zagrożenia dla środowiska geograficznego. Podstawową ostoją dla zasobów przyrody ożywionej na terenie gminy są doliny rzek oraz

tereny zbiorników wodnych wykorzystywanych jako stawy hodowlane. Obszar doliny Skawy wraz ze stawami hodowlanymi został objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000. W ostoi znajdują się żwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Stawy hodowlane Doliny Dolnej Skawy pełnią też bardzo ważną rolę w okresie wiosennej i jesiennej migracji, stanowiąc przystanek na trasie wędrówek ptaków. Bogata sieć zbiorników wodnych i w wielu miejscach naturalny charakter dolin rzecznych ściągają tu tysiące przelatujących przez tę ostoję osobników, zapewniając bogatą bazę pokarmową i miejsce odpoczynku dla wielu gatunków, szczególnie blaszkodziobych, siewkowatych oraz czaplowatych. Stwierdzone tutaj stada osiągają największe liczebności odnotowane w Małopolsce oraz istotne dla awifauny kraju. Ekosystemy teras zalewowych tworzone są przez charakterystyczne rośliny terenów podmokłych (zbiorowiska łąkowe i podmokłe łąki) i zamieszkiwane przez dzikie zwierzęta.

Dość zwarta struktura zabudowy oraz rozległe tereny dolinne, wodne i rolnicze sprawiają że warunki bytowania zwierząt są dobre. Tereny zurbanizowane nie są zbyt rozprzestrzenione i koncentrują się wzdłuż dróg krajowych 44 (przebieg wschód – zachód) i 28 (przebieg północ – południe). W części zachodniej gminy zlokalizowano rozległe tereny inwestycyjne (usługowo-produkcyjne) wyposażone w system komunikacyjny. Uciążliwości dla środowiska przyrodniczego wynikają z systemu komunikacyjnego, eksploatacji kruszywa naturalnego, prowadzonej gospodarki wodno – ściekowej, produkcji rolnej i indywidualnej emisji dolnej związanej z budownictwem mieszkaniowo – usługowym. Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych ani znaczących kompleksów zabudowy wielorodzinnej, stąd udział zorganizowanych zanieczyszczeń o charakterze przemysłowych i komunalnym jest niewielki. Obiekty usługowe i produkcyjne, znajdujące się w zachodniej części gminy, nie mają charakteru zakładów przemysłowych o dużej uciążliwości.

Ustalenia planu utrzymują w większości istniejące zagospodarowanie oraz rozszerzają zasięg terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową i związaną z usługami i produkcją. Wprowadzają zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę usługową na tereny otwarte, głównie jako uzupełnienie istniejących układów urbanistycznych oraz zapewniają nowej zabudowie obsługę komunikacyjną z wykorzystaniem dróg dojazdowych i lokalnych. Na terenie gminy planuje się także korytarz pod obwodnicę miasta Zator. Na terenach aktywności gospodarczej dopuszcza się funkcje uciążliwe, w tym składy lub produkcje. Z uwagi na walory przyrodnicze i krajobrazowe zachowane pozostają wszystkie tereny leśne oraz wyznaczone nowe tereny pod zalesienia na słabych gruntach. W dotychczasowym użytkowaniu w większości pozostają także tereny zieleni niskiej, w tym zieleni łąkowej, stanowiące wartościowe siedliska w obrębie obszaru Natura 2000 i ważny korytarz ekologiczny. Ustalenia planu chronią wartości kulturowe obszaru (np. utworzenie parków kulturowych). Dbają także o walory krajobrazowe terenów zainwestowanych i rolniczych (np. udziały zieleni).

Oddziaływania na system przyrodniczy gminy

Gmina miejska Zator położona jest w dolinie rzeki Skawy, która stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Obszar doliny Skawy wraz ze stawami hodowlanymi został objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000. W ostoi znajdują się żwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Stawy hodowlane Doliny Dolnej Skawy pełnią też bardzo ważną rolę w okresie wiosennej i jesiennej migracji, stanowiąc przystanek na trasie wędrówek ptaków. Bogata sieć zbiorników wodnych i w wielu miejscach naturalny charakter dolin rzecznych ściągają tu tysiące przelatujących przez tę ostoję osobników, zapewniając bogatą bazę pokarmową i miejsce odpoczynku dla wielu gatunków, szczególnie blaszkodziobych, siewkowatych oraz czaplowatych. Stwierdzone tutaj stada osiągają największe liczebności odnotowane w Małopolsce oraz istotne dla awifauny kraju. Ekosystemy teras zalewowych

tworzone są przez charakterystyczne rośliny terenów podmokłych (zbiorowiska łąkowe i podmokłe łąki) i zamieszkiwane przez dzikie zwierzęta. Rozwój terenów zurbanizowanych na obszarze gminy Zator zaproponowany w planie nie będzie powodował zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych na terenie gminy oraz w jej otoczeniu. Główne korytarze ekologiczne związane z doliną rzeki zostaną zachowane w stanie nienaruszonym. Utrzymana zostanie także ekologiczna funkcja doliny Wieprzówki. Rozwój terenów zurbanizowanych będzie odbywał się głównie w pobliżu istniejących jednostek urbanistycznych. W nielicznych miejscach będzie to powodowało zwężenie korytarzy ekologicznych. Pomimo zawężenia wskazanych potencjalnych korytarzy ekologicznych można przypuszczać, że pozostaną one drożne i funkcjonalne.

Ustalenia dotyczące *infrastruktury technicznej* mają na celu poprawę jakości środowiska gruntowo – wodnego oraz zmniejszenie emisji do atmosfery i wód gruntowych i gruntu. Ustalenia planu nakazują odprowadzanie wszystkich ścieków w rozumieniu ustawy *Prawo wodne* do sieci kanalizacji sanitarnej i następnie do miejsc oczyszczania ścieków. W przypadku braku skanalizowania terenów do czasu realizacji sieci dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki. Każde postępowanie ze ściekami powinno spełniać przepisy określone w ustawie prawo wodne i prawo ochrony środowiska, dotyczy to w szczególności rolniczego wykorzystywania ścieków. Wszystkie te przepisy zawarte w ustaleniach projektu planu powinny zagwarantować właściwe funkcjonowanie środowiska gruntowo – wodnego oraz jego jakość na poziomie wartości dopuszczalnych zwartych w przepisach odrębnych. Zbiorniki na nieczystości płynne są potencjalnym źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i gruntowych jednak ich prawidłowa eksploatacja zgodnie z przepisami odrębnymi nie powinna prowadzić do istotnej degradacji środowiska gruntowo – wodnego. W przypadku zbiorników na nieczystości płynne istnieje zapis nakazujący ich właścicielom podłączenie do sieci kanalizacyjnej po jej wykonaniu. Należy jednak podkreślić, że stosowanie zbiorników do gromadzenia ścieków do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej powinno poprawić jakość wód gruntowych i powierzchniowych na terenie gminy.

Ustalenia planu nakazują kompleksowe wyposażenie obszaru gminy w infrastrukturę techniczną, w tym w sieci teleinformatyczne, wodociągowe i gazowe. W zakresie zaopatrzenia w ciepło zaleca się stosowanie proekologicznych źródeł ciepła, stosowanie urządzeń o wysokiej sprawności oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Polityka energetyczna Unii Europejskiej zgodnie, z którą będzie następowało stopniowe odchodzenie od kopalnych źródeł energii oraz rozpowszechniania rozproszonych źródeł energii będzie wymuszała coraz szersze stosowanie indywidualnych urządzeń do zaopatrzenia w ciepło i prąd opartych na energii odnawialnej wody, wiatru, słońca czy biomasy. Jako rozwiązania alternatywne dla tradycyjnych surowców kopalnych coraz częściej wskazuje się wykorzystanie lokalnych elektrowni wodnych, mikrowiatraków, instalacji ogniwo fotowoltanicznych czy budowę mikrobiogazowni.

Oddziaływanie układu komunikacyjnego

Na obszarze gminy znajdują się drogi krajowe nr nr 44 Gliwice – Kraków oraz nr 28 Zator – Medyka (przejście graniczne), a także drogę wojewódzką nr 781 Chrzanów – Łękawica. Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego z jednej strony przyczyni się do polepszenia warunków technicznych tych dróg, z drugiej zwiększy ich przepustowość, co będzie miało nieznaczny wpływ na zwiększenie negatywnego oddziaływania tych dróg na klimat akustyczny, powietrze atmosferyczne i środowisko wodno – glebowe. Ustalenia projektu planu częściowo odnoszą się do zapewnienia skutecznych zabezpieczeń przeciwko niektórym uciążliwością pochodzenia komunikacyjnego. W większości miejscowości wzdłuż dróg istnieje już zabudowa mieszkaniowa, która okresowo i lokalnie może znajdować się

w strefie ponadnormatywnego hałasu. Nowa zabudowa mieszkaniowa również będzie lokować się wzdłuż ciągów komunikacyjnych lub na zapleczu istniejącej zabudowy. Podwyższenie wartości hałasu komunikacyjnego może być obserwowane na drogach, które będą służyć do wywozu materiału mineralnego z istniejących i planowanych rejonów eksploatacji. W planowaniu tras przejazdu z tych obszarów należy brać pod uwagę przebieg przez tereny zurbanizowane i w miarę możliwości minimalizować negatywne skutki transportu ciężkiego. Wykorzystanie przepisów odrębnych stwarza możliwości do realizacji wszelkich działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości planowanych i modernizowanych tras komunikacyjnych. Rodzaj zastosowanych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych powinien być wybrany na etapie projektowania przebudowy i budowy tych dróg tak, aby skutecznie obniżyć poziom hałasu do wartości dopuszczalnych zawartych w przepisach odrębnych. W celu eliminowania uciążliwości powodowanych przez transport samochodowy zaleca się wprowadzanie pasów ochronnych w postaci zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w odległości zapewniającej bezpieczeństwo ruchu i nie stwarzającej zagrożeń dla podróżujących oraz stosowanie ekranów akustycznych w miejscach gdzie przekroczenia będą największe. Zaleca się także stosowanie w takich lokalizacjach do budowy materiałów o podwyższonej izolacyjności akustycznej lub stosowanie ekranowania przez zabudowę niewrażliwą na hałas (np. obiekty usługowe). W przypadku wprowadzenia zabudowy chronionej przed hałasem w pobliżu planowanej drogi głównej ruchu przyspieszonego może okazać się konieczne zastosowanie czynnych form ochrony przed hałasem. W przypadku braku technicznej możliwości realizacji pasów zieleni ochronnej lub ekranów akustycznych zabudowę należy odsunąć do odległości gdzie uciążliwości powodowane przez ruch samochodowy zostaną ograniczone do wartości określonych przepisami odrębnymi. Jednocześnie zaleca się wykorzystanie dostępnych technologii i metod mających na celu ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania ruchu samochodowego na środowisko i zdrowie ludzi. Największym zagrożeniem dla środowiska wydaje się być wprowadzenie drogi głównej ruchu przyspieszonego (obwodnicy miasta Zator) w obrębie istniejącego obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Zgodnie z planami obszar Natura 2000 ma być zmieszony i korytarz drogi wyłączony z niego. Obecność na zachodzie gminy większych terenów usługowych i przemysłowych sprawia, że na okresowo i lokalnie można dochodzić do uciążliwości transportowych związanych z ruchem pojazdów ciężkich. Tereny inwestycyjne wyposażone są jednak w odrębny system komunikacyjny połączony z drogą krajową, który nie generuje uciążliwości dla zabudowy chronionej przed hałasem. Na tej podstawie można prognozować, że wpływ układu komunikacyjnego na jakość środowiska przyrodniczego będzie ograniczony i poza istniejącymi i planowanymi drogami krajowymi będzie niewielki.

Oddziaływanie linii elektroenergetycznych

Znajdujące się na terenie gminy linie wysokiego napięcia oraz linie niskiego i średniego napięcia nie powodują zagrożenia dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Linie wysokiego napięcia przebiegają w wielu miejscach poza terenami zabudowanymi przeznaczonymi na pobyt stały ludzi, natomiast w pobliżu miejscowości zbliża się do zabudowy mieszkaniowej. Z kolei oddziaływanie linii średniego i niskiego napięcia w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jest na tyle niewielkie, że nie stanowi zagrożenia dla ludzi. Podobnie sprawa wygląda ze stacjami transformatorowymi. Pracująca napowietrzna linia elektroenergetyczna WN prądu przemiennego jest także liniowym źródłem hałasu. Hałas generowany przez pracującą linię WN spowodowany jest mikrowyładowaniami elektrycznymi na powierzchni przewodów (na skutek ulotu). Hałas ulotu linii WN jest silnie uzależniony od warunków pogodowych, stanu środowiska, stanu technicznego powierzchni przewodów oraz

charakteryzuje się dużą zmiennością poziomów w czasie i przestrzeni podczas dobrych warunków atmosferycznych. Wokół linii średnich napięć: 6, 15, 20, 30 kV hałas od ulotu praktycznie nie pojawia się, gdyż przekroje przewodów - dobierane do przesyłu prądów roboczych - są na tyle duże, że przy ww. napięciach wyładowania niepełne nie występują. Jak wykazują pomiary wykonywane przez różne ośrodki badawcze, poziomy hałas, emitowanego przez krajowe linie przesyłowe wysokich i najwyższych napięć, nie przekraczają w odległości kilkunastu metrów od osi linii - nawet w najgorszych warunkach pogodowych - wartości: 35 dB dla linii 110 kV, 40 dB dla linii 220 kV i 48 dB dla linii 400 kV. Porównując powyższe poziomy hałas z wartościami dopuszczalnymi trzeba stwierdzić, że przekroczenia mogą występować tylko w niektórych miejscach pod liniami 400 kV (ni ma na terenie gminy). Dla linii 110 kV natężenie hałas, w żadnych warunkach, nie przekracza wartości dopuszczalnej. Praktyka pomiarowa wykazuje jednak, że dla wielu wrażliwych ludzi, zamieszkujących w pobliżu słupów linii napowietrznych, hałas na poziomie niższym niż 40 lub 45 dB potrafi być dokuczliwy - najbardziej w porze nocnej, przy dużej wilgotności powietrza. Można temu przeciwdziałać, przeprowadzając okresowe czyszczenie izolacji na słupach lub wymieniając izolatory na bardziej nowoczesne.

Oddziaływanie zabudowy

Obszar gminy to tereny w dużej części niezabudowane. Przeważają tereny otwarte, zbiorników wodnych, leśne i upraw rolnych, łąk i pastwisk oraz nieużytków. Środowisko przyrodnicze zostało w wielu miejscach zachowane w stanie niezmienionym lub zmienionym nieznacznie. Istniejąca i planowana zabudowa koncentruje się jedynie wzdłuż niektórych dróg i ma charakter zwarty o niskiej intensywności. Przeważają budynki jednorodzinne i zabudowa zagrodowa. Jedynie w miejscowości Zator dominuje zabudowa wielorodzinna i usługowa. Zabudowa ściśle usługowa czy produkcyjna dominują w zachodniej części gminy. Ustalenia planu wprowadzają w ograniczonym zakresie nową zabudowę mieszkaniową i usługi na tereny otwarte. Wiązać się to może z koniecznością likwidacji rowów melioracyjnych, przekształceniem rzeźby terenu oraz zmianą użytkowania gruntów. Zachowaniu walorów krajobrazowych i częściowo przyrodniczych tego obszaru będą służyły zapisy o dużym udziale zieleni na terenach mieszkaniowo – usługowych. Rozwój zabudowy spowoduje wzrost ilości mieszkańców. Na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej dopuszcza się jako uzupełniające zagospodarowanie na zieleni, co może kreować nowe formy przestrzeni publicznych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej dotyczy głównie terenów istniejących jednostek osadniczych. Są to obszary pól uprawnych i ich zagospodarowanie nie będzie wiązało się z znacznymi stratami w środowisku. Planowany rozwój terenów zurbanizowanych jest ograniczony przestrzennie i nie zmieni rolniczego charakteru dużego obszaru gminy. W niektórych miejscach gminy zabudowa mieszkaniowo – usługowa miejscami graniczy bezpośrednio z terenami Natura 2000. Dotyczy to głównie już istniejących obiektów budowlanych lub jednostek urbanistycznych. Należy tu jednak zaznaczyć że zasięg obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” ma być zmniejszony w pobliżu niektórych jednostek urbanizacyjnych gminy Zator. Będzie to zabudowa niskiej intensywności, której wprowadzenie nie powinno powodować zaburzenia warunków siedliskowych na obszarach przyległych. Jako że obszary te znajdują się w granicach obszaru Natura 2000 należy podkreślić, że ostateczna decyzja o dopuszczeniu lokalizacji na tych obszarach konkretnych inwestycji powinna być poprzedzona inwentaryzacją przyrodniczą obszarów i wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie są to, co prawda miejsca występowania chronionych siedlisk i gatunków, ale ze względu na sąsiedztwo i położenie w dolinie Skawy posiadają pewne walory przyrodnicze warte ochrony. Nie przekreśla to jednak możliwości ich częściowego wykorzystania pod wskazane funkcje.

Obszar zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej planuje się w zachodniej części miejscowości Zator. Rozwój zabudowy na wymienionych obszarach będzie wiązał się ze zmianą kwalifikacji gruntów i wyłączeniem ich z produkcji rolnej. Rozwój terenów inwestycyjnych nie powinien powodować jednak znaczących zmian w środowisku oraz krajobrazie rolnym. Planowane rozszerzenie terenów inwestycyjnych odbywać się będzie kosztem gruntów położonych w pobliżu terenów zagospodarowanych w podobny sposób, na potrzeby takiego zagospodarowania wykonano już układ komunikacyjny. Strefa aktywności gospodarczej w Zatorze wykorzystuje dogodne położenie komunikacyjne wzdłuż planowanej obwodnicy miasta. Znajduje się ona poza zasięgiem obszarów chronionych a jej oddziaływanie może zostać ograniczone do granic strefy. Zabudowa produkcyjna i produkcyjno-usługowa zlokalizowana będzie również w oddaleniu od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej, co powinno ograniczyć konflikty społeczne oraz nie będzie negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny potencjalnych obszarów mieszkaniowych. Oczywiście jej lokalizacja nie pozostanie całkowicie obojętna dla środowiska. Potencjalny wpływ dotyczyć będzie odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych, utylizacji odpadów, emisji hałasu czy zanieczyszczeń do atmosfery. Uciążliwości te jednak będą minimalizowane lub neutralizowane zgodnie z ustaleniami planu lub przepisów odrębnych. Z punktu widzenia ochrony przyrody obszar ten nie stanowi wartościowych elementów przyrodniczych. Oddziaływania tego obszaru na tereny chronione również można uznać za znikome. Przekształcenie części terenów rolnych nie powinno wpływać na warunki siedliskowe roślin i zwierząt w tym szczególności ptaków. Zachowane zostaną korytarze ekologiczne na terenie gminy oraz ważniejsze powiązania między nimi w obrębie terenów rolnych.

Tereny zagrożone podtopieniem

Z racji położenia geograficznego obszar gminy Zator narażony jest na zagrożenie powodziowe pochodzące od rzek Wisły (poza granicami gminy) i Skawy oraz w znacznie mniejszym stopniu Wieprzówki. Wzdłuż całej długości Skawy na terenie gminy znajdują się obwałowania. Teren opracowania zagrożony jest także powodzią ze strony rzeki Wisły. Wisła stwarza największe zagrożenie powodziowe na obszarze opracowania. Najbardziej niebezpiecznym zjawiskiem mogącym wystąpić na tym odcinku Wisły jest nakładanie się fali wezbraniowej Wisły z falami wezbraniowymi jej poszczególnych dopływów, w tym przypadku Skawy. W tym przypadku również rzeka jest całkowicie obwałowana.

3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Na pewne obszary niezabudowane upraw rolnych planuje się wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Rozwój zabudowy i komunikacji spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych i zmniejszenie przestrzeni produkcyjnej gleb. Przekształceniu ulegnie rzeźba terenu w wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących tereny na posadowienie nowej zabudowy i dróg. Zmiany ukształtowania terenu mogą być zauważalne gdyż są to tereny w dużej mierze zmeliorowane. Częściowo rekompensatą dla utraty gleb i powierzchni biologicznie czynnych jest zapis przeznaczający minimum od 20 do 40% powierzchni działek na powierzchnię biologicznie czynną, w zależności od przeznaczenia terenu.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zainwestowanie zmieni przebieg części rowów melioracyjnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Zapisy dotyczące ograniczeń w prowadzeniu gospodarki rolnej oraz gospodarki wodno – ściekowej i odpadami powinny wpłynąć na poprawę jakości

wód powierzchniowych i podziemnych, dla których dotychczasowym źródłem zanieczyszczeń była gospodarka rolna oraz nieuregulowana gospodarka ściekowa. Ustalenia planu poza inwestycją drogową, strefą aktywności gospodarczej nie wprowadzają znacznej liczby terenów, które mogą przyczynić się do wzrostu zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników, jakimi są wody powierzchniowe lub gruntowe. Ustalenia planu przewidują odprowadzanie ścieków komunalnych i wód opadowych do sieci kanalizacyjnej i deszczowej oraz ale dopuszczają jako alternatywę stosowanie zbiorników na nieczystości płynne. Niewłaściwie praktyki w eksploatacji tego typu zbiorników oraz ich wady konstrukcyjne mogą spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego. Jednak w przypadku prawidłowego stosowania tych rozwiązań jakość wód gruntowych powinna ulec znaczącej poprawie. Dla terenów aktywności gospodarczej konieczne jest podczyszczanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych oraz oczyszczanie ścieków. Rodzaj zastosowanych rozwiązań uzależniony powinien być od rodzaju prowadzonych inwestycji. Na terenie gminy wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz granice obszaru zagrożonego zalewem powodziowym rzeki Skawy. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się w obrębie obszarów obwałowanych w dolinie Skawy i Wieprzówki i na ich terenie nie dopuszcza się do rozwoju zabudowy która mogła by ulec zalaniu. Należy jednak mieć świadomość, że położenie gminy w widłach dwóch dużych rzek może w przypadku wystąpienia powodzi katastrofalnej i przerwania wałów przeciwpowodziowych doprowadzić do zalania większych obszarów gminy, w tym obszarów istniejącej i planowanej zabudowy.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze gminy przewiduje się rozwój infrastruktury technicznej związanej z zaopatrzeniem z środki grzewcze (gaz, energia elektryczna) oraz dopuszcza się stosowanie odnawialnych źródeł energii. Powietrze atmosferyczne będzie chronione w ramach przepisów szczególnych, jednak rozwój zabudowy i duże nagromadzenie punktowych emitorów, bez redukcji zanieczyszczeń, może powodować okresowe przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Lokalne źródła ciepła na gaz, węgiel czy koks emitują, oprócz zanieczyszczeń, duże ilości dwutlenku węgla, co ma wpływ na globalne zmiany klimatyczne. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na pogorszenie stanu atmosfery będzie wzmożony ruch kołowy na modernizowanych i planowanych trasach komunikacyjnych. Ustalenia planu stwarzają warunki do eliminacji części tych uciążliwości na skutek zapisów odnoszących się do lokalizacji zieleni przyulicznej, pasów zieleni izolacyjnej i oddalenia zabudowy na odległość zapewniającą dotrzymanie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń. Pozytywne działanie zieleni będzie ograniczone do okresu wegetacyjnego, podczas gdy największe zagrożenie dla jakości atmosfery będzie występować w okresie grzewczym. Pozytywnie na ogólny stan atmosfery będą wpływały tereny leśne. Nie ograniczą one jednak lokalnych podwyższonych stężeń zanieczyszczeń na terenach mieszkaniowych w pobliżu terenów komunikacyjnych.

Wpływ na klimat akustyczny

W ustaleniach planu wyznacza się standardy akustyczne dla zabudowy chronionej. W przypadku lokalizacji zabudowy w terenach zagrożonych hałasem należy stosować materiały budowlane o podwyższonej izolacyjności akustycznej oraz wykorzystywać obiekty niewrażliwe na hałas do ekranowania obiektów chronionych przed hałasem. Stosowanie barier akustycznych w postaci ekranów jest wskazane o miejscach przejścia dróg uciążliwych przez tereny mieszkaniowe i usług chronionych, choć ich aspekt krajobrazowy i skuteczność powinny być każdorazowo oceniane przed rozpoczęciem inwestycji. Z kolei wykorzystanie zieleni izolacyjnej będzie efektywne jedynie w przypadku zastosowania odpowiednio

szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej. Dla terenów aktywności gospodarczej i niektórych usług ważne jest utrzymanie uciążliwości hałasowych w obrębie zainwestowanej działki lub terenu.

Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy

Ustalenia planu zachowują wszystkie tereny chronione o walorach przyrodniczych znajdujące się na terenie gminy. Planowany rozwój terenów zurbanizowanych i inwestycyjnych będzie odbywał się głównie poza zasięgiem terenów cennych przyrodniczo. W zachodniej części gminy wyznacza się korytarza pod drogę główną ruchu przyspieszonego, który znajduje się w granicach istniejącego obszaru Natura 2000. W tej części gminy obszar Natura 2000 ma być zmniejszony i planowana droga znajdzie się poza nim. Dodatkową ochroną dla tego obszaru ma być przeznaczenie gruntów, oddzielających drogę od zbiorników wodnych, na dolesienia, co powinno zapewnić skuteczną ochronę gatunków dla których obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” został powołany. Wprowadzenie nowej, niezbyt intensywnej zabudowy na tereny rolne w pobliżu terenów o wysokich walorach przyrodniczych może potencjalnie spowodować ograniczenie ilości gatunków migrujących oraz ograniczenie siedlisk roślinnych (bariery ekologiczne, synantropizacja środowiska). Należy jednak podkreślić, że na terenie gminy wyznaczono potencjalne korytarze ekologiczne, związane z dolinami rzek, ale także z terenami rolnymi. Zachowane zostają również tereny leśne oraz wprowadza się nowe tereny przeznaczone pod zalesienie. Ilość nowej zabudowy lokalizowanej kosztem terenów rolnych będzie stosunkowo niewielka i ograniczy się do już istniejących jednostek urbanistycznych. Dlatego prognozuje się, że planowany rozwój terenów zurbanizowanych i sieci infrastrukturalnych nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na różnorodność florystyczną i faunistyczną na obszarze gminy. Nie oznacza to oczywiście, że nie pojawią się pewne uciążliwości dla świata zwierząt i roślin. Uciążliwości wynikające z zainwestowania będą przejawiać się wzrostem zanieczyszczeń atmosfery oraz możliwością skażenia środowiska gruntowo – wodnego substancjami ropopochodnymi. Czynniki te mogą spowodować pogorszenie się stanu zieleni wysokiej oraz jakości gleb, a także zanieczyszczeniem wód gruntowych i powierzchniowych, których stan sanitarny jest istotny dla występowania określonych gatunków roślin i zwierząt. Jednak tereny o szczególnej wartości pozostaną poza zasięgiem nowych inwestycji i powinny utrzymać swoje walory mimo rozwoju przestrzennego gminy. Plan przewiduje zwiększenie zasięgu terenów leśnych, co dodatkowo wzmocni korytarze ekologiczne doliny Skawy i Wieprzówki. Realizacja tych ustaleń powinna pozytywnie wpływać na jakość szaty roślinnej, warunki siedliskowe fauny i bioróżnorodność gatunkową.

Wpływ na klimat lokalny

Rozwój zabudowy będzie miała niewielki wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Zabudowa mieszkaniowa i usługowa o kilku kondygnacjach oraz zabudowa kubaturowa może przyczynić się do ograniczenia przewietrzania oraz doprowadzić do powstania prądów wstępujących i efektu tunelowego w otoczeniu budynków. Wzrost powierzchni utwardzonych i powierzchni zewnętrznych ścian budynków przyczynią się do podwyższenia średniej temperatury powietrza. Utrudnienia w przewietrzaniu mogą powodować okresowe podwyższenie stężenia zanieczyszczenia atmosfery. Pozytywnie na ograniczenie negatywnych zjawisk związanych z rozwojem intensywnej zabudowy powinno wpływać przeznaczenie znacznych powierzchni na zieleni oraz bliskość terenów leśnych, otwartych i zbiorników wodnych. Na terenach zabudowy z uwagi na położenie przy lesie oraz w pobliżu doliny rzecznej możliwe są inwersje temperatury i częstsze zamglenia. Planowany rozwój terenów zurbanizowanych nie będzie

wpływał na modyfikacje klimatu lokalnego i topoklimatu a opisane niedogodności mogą pojawiać się okresowo i lokalnie w obrębie bardziej zwartych kompleksów zabudowy.

Wpływ na krajobraz i ludzi

Ustalenia planu zachowują istniejące zagospodarowanie zbiorników wodnych oraz terenów leśnych oraz wprowadzają podobną do istniejącej w sąsiedztwie, w rozmiarach zabudowę mieszkaniowo - usługową na tereny otwarte. Poza inwestycjami komunikacyjnymi i terenami aktywności gospodarczej nie przewiduje się wprowadzania uciążliwych dla krajobrazu budowli kubaturowych. Dla zdegradowanych zespołów zabytkowych przewiduje się rehabilitację zabudowy. Powinno to pozytywnie wpływać na walory krajobrazowe. Planowane zagospodarowanie nie będzie znacząco wpływać na zmianę charakteru krajobrazu kulturowego obszaru gminy.

VI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, ZMNIEJSZANIE LUB KOMPENSOWANIE NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska na obszarze gminy jest niekontrolowany rozwój terenów zurbanizowanych kosztem terenów rolniczych i cennych przyrodniczo oraz degradacja układów komunikacji powodująca wzrost zagrożenie dla jakości środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy nie ma większych ośrodków przemysłowych, jednak znajdują się tu złoża surowców skalnych. Znajdujące się na terenie gminy czynne wyrobiska surowców mineralnych stały się elementem krajobrazowym dzięki wypełnieniu wodą. Poważniejszym problemem jest emisja dolna z indywidualnych palenisk domowych, emisja komunikacyjna, prowadzona działalność rolnicza oraz rozwój jednostek urbanistycznych bez odpowiedniego zapewnienia infrastruktury kanalizacyjnej i zaopatrzenia w ciepło. Przez obszar gminy przebiega także korytarz komunikacyjny trasy o znaczeniu krajowym. Drogi i związana z nimi infrastruktura winny być tak wkomponowane w krajobraz, aby nie obniżały walorów wizualnych i estetycznych terenu, przez które przebiegają. Należy uwzględnić także:

- możliwości użytkowania dróg przez transport publiczny,
- zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- stworzenie możliwości bezpiecznego poruszania się obok dróg przez rowerzystów i pieszych,
- stworzenie alternatywnych wyborów środków transportowych (pasażerskich i towarowych),
- stosowanie biologicznej zabudowy dróg, zwłaszcza w sąsiedztwie terenów rolniczych i osadniczych.

W gospodarce rolnej konieczne jest propagowanie i sukcesywne wdrażanie programów rolno-środowiskowych Unii Europejskiej, dostosowywanie chemizacji upraw (w tym nawożenia) do pojemności gleb, dostosowanie form użytkowania ziemi i upraw do istniejących warunków przyrodniczych, kształtowanie równoległych z rolnictwem funkcji obszarów wiejskich.

W zakresie ładu przestrzennego konieczny jest harmonijny rozwój poszczególnych jednostek urbanistycznych oraz ograniczenie rozproszenia zabudowy. Nowo powstająca zabudowa powinna być wyposażona w odpowiednią infrastrukturę techniczną, co zapobiegnie degradacji środowiska. Korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego powinno zakładać zachowanie równowagi tak, aby zapobiegać negatywnej antropopresji. Ochronie powinny podlegać zarówno obszary cenne przyrodniczo, obszary leśne jak i obszary zagrożenia powodziowego. Działania inwestycyjne w tych obszarach powinny uwzględniać zachowanie walorów przyrodniczych wraz z ich bioróżnorodnością i georóżnorodnością. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planu na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w planie powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów oraz zapewnieniem dojazdu;
- powinien być prowadzony ścisły nadzór budowlany w celu uniknięcia nadmiernej rozbudowy i budowy nowych obiektów budowlanych.

Ustalenia analizowanego planu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego

i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie powiatu i województwa i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy. Dlatego plan dopuszcza na poszczególnych terenach różnorodne przeznaczenia np. zabudowę mieszkaniową, ale też rekreacyjną czy zieleni. Umożliwia to regulowanie, „wariantowanie” zagospodarowania na poszczególnych terenach oczywiście w ramach ustalonych w planie ogólnych zasad. Należy wykorzystać tereny sąsiadujące z terenami chronionymi na tereny zieleni, stanowiącej obszary otuliny lub bufora od terenów cennych przyrodniczo.

VII. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zator uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele Studium uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do

energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego” czy „Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego”. W Programie ochrony środowiska województwa małopolskiego na lata 2007-2014 naczelną zasadą, którą przyjęto w działaniach zmierzających do zdrowego środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju, a strategiczne cele rozwoju województwa sformułowane zostały w następujący sposób:

- zapewnienie mieszkańcom warunków do podwyższenia poziomu życia,
- zwiększenie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy,
- wzrost wewnętrznej integracji i istotna poprawa jakości przestrzeni,
- dostosowanie potencjału, struktury i organizacji województwa do wyzwań XXI wieku i wymagań jednoczącej się Europy.

Zgodnie z Programem ochrony środowiska województwa małopolskiego, podstawowymi celami służącymi podniesieniu jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń są: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko, racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów wraz ze wzrostem udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacja zużycia wody, zwiększenie zasobów w zlewniach oraz ochrona przed powodzią, zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową, i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrona powierzchni ziemi, w tym powierzchni biologicznie czynnej i gleb przed degradacją, zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu wykorzystania i unieszkodliwiania, zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności

oraz rozwoju zasobów leśnych, ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska oraz sproszanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego.

Nadrzędnym celem Planu Gospodarki Odpadami jest zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwiania. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego zakłada skupienie gmin wokół Zakładów Zagospodarowania Odpadów (ZZO) wyposażonych w linie do segregacji odpadów, urządzenia do konfekcjonowania materiałów, instalacje do zagospodarowania (unieszkodliwiania) odpadów organicznych, tymczasowe pomieszczenia do magazynowania odpadów niebezpiecznych i składowiska odpadów.

Trzecim najważniejszym dokumentem określającym politykę ekologiczną państwa z konkretnymi przełożeniami na problemy regionu (w załączniku do Programu zawarto wykaz miast i gmin, w których będą realizowane systemy oczyszczania ścieków w przedziale czasowym) jest „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych”. Jest to program, którego celem jest realizacja systemów oczyszczania ścieków w sektorze komunalnym do 2015 roku.

Ustalenia Planu realizacją główne cele i kierunki rozwoju zawarte w wymienionych dokumentach strategicznych dla obszaru województwa, kraju i Europy. Realizacja ustaleń Studium przyczyni się do polepszenia jakości środowiska przyrodniczego na obszarze gminy oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Ustalenie Planu są również zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Zator. Zarówno w zakresie planowanych przeznaczeń terenów jak i uwarunkowań wynikających z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Ustalenia analizowanego Planu są zgodne z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, między innymi poprzez zachowanie zbiorników wodnych (stawów hodowlanych). Z zarządzenia wynika, że całkowite zaniechanie gospodarki stawowej lub likwidacja stawów spowoduje utratę siedlisk lęgowych ptaków i uniemożliwia odbywanie lęgów.

VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY NATURA 2000 I OBSZARY CHRONIONE

Na terenie gminy znajduje się obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Obszar ten obejmuje głównie siedliska związane z dolinami rzecznyymi oraz zbiornikami wodnymi i otaczającymi terenami leśnymi i otwartymi, które są ostoją ptaków. Planowane zagospodarowanie nie będzie prowadzić do bezpośredniego zniszczenia cennych przyrodniczo siedlisk, z powodu, których wyznaczono obszar. W granicach obszaru Natura 2000 znajdują się w chwili obecnej obszary zabudowane oraz teren powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. Ustalenia planu wprowadzają zabudowę mieszkaniową i zagrodową w otoczeniu obszarów zurbanizowanych jako dopełnienie zabudowy. Na terenie gminy w obrębie tego obszaru znajdują się także wyrobiska surowców mineralnych, które w większości są wyeksploatowane, a wyrobiska zamieniono w zbiorniki wodne. Taki kierunek rekultywacji jest korzystny dla środowiska przyrodniczego tego obszaru i może prowadzić do rozszerzenia się cennych siedlisk i zwiększenia różnorodności bazy pokarmowej dla fauny. Planowany rozwój nowej zabudowy będzie dość ograniczony i tylko w niewielu miejscach będzie ona odbywała się na obszarze Natura 2000. W wielu przypadkach będzie to miało miejsce wzdłuż dróg, które stanowią granice obszaru. Ustalenia planu wskazują na terenie gminy potencjalne korytarze ekologiczne, co pozwoli zachować trasy migracyjne ptaków oraz ich tereny żerowiskowe i odpoczynkowe. Stosunkowo niewielka powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę nie powinna w sposób znaczący wpływać na warunki siedliskowe chronionych gatunków ptaków.

Kompleksowe wyposażenie obszaru gminy w elementy infrastruktury technicznej powinno poprawić jakość środowiska, a co za tym idzie pośrednio stworzyć warunki do zachowania lub poprawy warunków siedliskowych. Planowane zagospodarowanie nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000, a tym bardziej nie będzie na nie oddziaływać znacząco negatywnie. Ustalenia Studium zawierają wiele zapisów ograniczających negatywne oddziaływanie planowanego zagospodarowania na środowisko oraz w sposób prawidłowy regulują elementy wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów zurbanizowanych.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania poszczególnych przeznaczeń terenów oraz dopuszczalne ustalenia na nich stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, ale także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Zachowanie ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań miasta prowadzące do podniesienia jakości życia. Brak realizacji ustaleń projektu planu może prowadzić do chaotycznego rozwoju przestrzennego istniejących jednostek urbanistycznych, bez odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz układu komunikacyjnego. Prowadzić to może do pogorszenia jakości funkcjonowania środowiska (gruntowo – wodnego, powietrza, klimatu akustycznego).

X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany Studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o analizę realizacji Studium i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń Studium powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji Studium, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (*Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*).

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „*W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem (...) wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.*” Wskazane przepisy dotyczą m.in. uwzględniania w miejscowych planach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,

- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, przemian struktury agrarnej, rozwoju budownictwa, wzrostu lesistości),
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu MPZP uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono cztery grupy, w ramach powyższej klasyfikacji, które przedstawiono na załączonej mapie w skali 1:1000 oraz opisano w niniejszym tekście.

A Tereny zieleni nieurządzonej - **1ZW – 95ZW**, tereny publicznej zieleni urządzonej - **1ZP - 22ZP**, teren założenia dworsko – pałacowego - **1ZPd**, tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody - **1ZN – 13ZN**,

tereny rolnicze - **1R – 68R**, tereny rolnicze użytków zielonych - **1RZ – 39RZ**, tereny lasów - **1ZL – 18ZL**, tereny dolesień - **1ZAL – 6ZAL**, tereny wód powierzchniowych - **1WS – 52WS**, tereny wód pełniących funkcję hodowlaną - **1WSH – 47WSH**.

B Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **1MN - 128MN**, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - **1MW - 4MW**, tereny zabudowy śródmiejskiej - **1UM – 17UM**, tereny zabudowy zagrodowej - **1RM – 9RM**, tereny usług publicznych - **1UP – 5UP**, tereny usług turystycznych - **1UT – 8UT**, tereny przestrzeni publicznych - **1Pp, 2Pp**, tereny usług sportu i rekreacji - **1US – 5US**, teren cmentarza nieczynnego - **1ZCz**, tereny dróg publicznych klas dojazdowych - **1KD-D – 73KD-D**, tereny dróg wewnętrznych - **1KDW – 101KDW**, tereny publicznych ciągów pieszych - **1KDP – 12KDP**.

C Tereny zabudowy mieszanej - **1RM/U – 20RM/U**, tereny usług - **1U – 41U**, tereny rzemieślniczo-usługowe - **1PU – 4PU**, teren cmentarza czynnego - **1ZC**, tereny dróg publicznych klas lokalnych - **1KD-L – 25KD-L**, tereny komunikacji kolejowej - **1Tk–2Tk**, tereny usług obsługi komunikacji - **1UKS – 5UKS**, tereny infrastruktury technicznej – wodociągi - **1W–2W**, tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja - **1K–4K**.

D Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów - **1PP – 8PP**, tereny dróg publicznych klas głównych ruchu przyspieszonego - **1KD-GP – 3KD-GP**, tereny dróg publicznych klas głównych - **1KD-G – 8KD-G**, tereny dróg publicznych klas zbiorczych - **1KD-Z – 6KD-Z**, tereny zamknięte - **1Tz– 4Tz**, teren infrastruktury technicznej – gazownictwo - **1G**, tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka - **1E–4E**, teren infrastruktury technicznej – telekomunikacja - **1T**, tereny parkingów - **1KP – 5KP**.

2. **Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze**

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup, oznaczonych na mapie „Prognozy ...” literami A, B, C i D. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny będą miały *korzystny wpływ na środowisko*. Tereny zieleni, w tym obszary leśne wraz z wodami powierzchniowymi stanowią atrakcyjne obszary rekreacyjne i wypoczynkowe oraz posiadają wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. Tereny pozwolą na zachowanie bioróżnorodności na terenach leśnych, łąkowych, wodnych i łęgowych. Będą miały korzystny wpływ na mikroklimat i warunki biometeorologiczne. Tereny wód będą miały korzystny wpływ na mikroklimat i bioróżnorodność. Przyczynią się do zachowanie i poprawa estetyki terenów zurbanizowanych. Pozwolą na łagodzenie skutków negatywnych oddziaływań urbanizacji w postaci hałasu, emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zmian bilansu wodnego. Umożliwią zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, siedlisk roślinnych i zwierzęcych, korytarza ekologicznego doliny Skawy i łączników ekologicznych oraz zachowanie cennych przyrodniczo obszarów i obiektów chronionych (obszar Natura 2000, pomnik przyrody).

Oddziaływanie ustaleń planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako korzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne.

B Tereny będą miały *nieznacznie uciążliwy wpływ na środowisko*. Będą powodować ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej pod zabudową i terenami utwardzonymi. Zabudowa będzie powodować emisje z systemów grzewczych: indywidualnych i zorganizowanych. Ponadto emisje hałasu będą pochodzić z terenów usługowych i mieszkaniowych oraz komunikacji dojazdowej. Spowodują nieznaczny wzrost produkcji odpadów i ścieków oraz możliwe zanieczyszczenie wód gruntowych i gruntu wodami opadowymi ze związkami ropopochodnymi pochodzącymi z terenów komunikacji i utwardzonych.

Oddziaływanie ustaleń planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako potencjalnie niekorzystne i bez znaczenia, pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i skumulowane, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości przekształceń – jako nieodwracalne i częściowo odwracalne.

C Tereny będą miały *uciążliwy wpływ na środowisko*. Spowodują ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej pod zabudową i terenami utwardzonymi oraz emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z systemów grzewczych zorganizowanych oraz z terenów komunikacji. Będą stanowić zauważalne źródło emisji hałasu. Spowodują znaczny wzrost produkcji odpadów i ścieków oraz modyfikację krajobrazu kulturowego i wprowadzenie barier ekologicznych. Istnieje poza tym ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu wodami opadowymi ze związkami ropopochodnymi pochodzącymi z terenów komunikacji i terenów utwardzonych.

Oddziaływanie ustaleń planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako potencjalnie niekorzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako duże i zupełne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe i lokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne.

D Tereny będą miały *niekorzystny wpływ na środowisko*. Spowodują ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej pod zabudową i terenami utwardzonymi oraz emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z systemów grzewczych zorganizowanych oraz z terenów komunikacji. Będą stanowić zauważalne źródło emisji hałasu z terenów usługowych i produkcyjnych oraz komunikacji lokalnej i ponadlokalnej. Spowodują znaczny wzrost produkcji odpadów i ścieków oraz modyfikację krajobrazu kulturowego i wprowadzenie barier ekologicznych. Istnieje poza tym ryzyko

zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu wodami opadowymi ze związkami ropopochodnymi pochodzącymi z terenów komunikacji i terenów utwardzonych.

Oddziaływanie ustaleń planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako potencjalnie niekorzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako duże i zupełne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe i lokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne.

3 Oddziaływanie ustaleń planu poza obszarem opracowania

Zrealizowanie planowanego zainwestowania w granicach miasta będzie miało również pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania, głównie w zakresie kształtowaniu klimatu akustycznego, jakości środowiska gruntowo - wodnego oraz stanu atmosfery. Rozwój zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjnej może przyczynić się do wzrostu natężenia ruchu samochodowego na trasach tranzytowych przez miasto, a w konsekwencji do wzrostu hałasu komunikacyjnego oraz zanieczyszczenia powietrza.

Realizacja ustaleń planu może mieć wpływ na zwiększenie obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów odprowadzanych z obszaru gminy, zwiększonym zapotrzebowaniem na media (woda, energia elektryczna, gaz) oraz oddziaływaniem na środowisko w miejscu ich utylizacji lub „produkcji”. Planowany na terenie gminy rozwój przestrzenny jednostek urbanistycznych oraz elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej nie powinien wpływać znacząco na pogorszenie jakości środowiska na terenach sąsiadujących gmin. Nie powinien także powodować presji na warunki przyrodnicze w dolinie Skawy, ze względu na zachowanie głównych korytarzy ekologicznych.

Ustalenia planu starają się ograniczyć ingerencje procesów urbanizacji w tereny otwarte i zieleni. Świadczy o tym znaczny zasięg terenów o funkcji przyrodniczej i ograniczony rozwój przestrzenny istniejących jednostek urbanistycznych oraz szereg zapisów określających udział powierzchni zieleni w obrębie terenów zurbanizowanych oraz dbałość o zieleń zabytkową i walory krajobrazowe.

4 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.08.199.1227), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

5 Oddziaływanie skumulowane

Rozwój przestrzenny gminy ze względu na uwarunkowania środowiska jest ograniczony. Dotyczy to obecności terenów zagrożonych powodzią (dolinnych) oraz terenów leśnych, w tym obszarów cennych przyrodniczo. Dlatego rozwój urbanistyczny gminy ogranicza się w większości do istniejących jednostek osadniczych i terenów wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych. Uwarunkowanie przyrodnicze w konsekwencji gwarantują zrównoważony rozwój terenów gminy. Nie obserwujemy na tym obszarze nadmiernego zabudowywania terenów dolinnych czy zbytnej ingerencji w tereny leśne i cenne przyrodniczo, dlatego należy uznać, że skumulowane oddziaływania ustaleń projektu planu na

środowisko gminy będzie akceptowalne i nie będzie generowało znaczących zagrożeń środowiskowych. Pozwoli także na zachowanie korytarzy ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych oraz cennych ostoi ptasich w tym rejonie kraju.

XII. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami planu miejscowego.

Środowisko geologiczne i geograficzne wyznacza bardzo wyraźnie strukturę zagospodarowania gminy jako całości i sposoby użytkowania poszczególnych terenów. Należy zauważyć, że zagospodarowanie gminy jest uwarunkowane specyficznym położeniem i obecność szerokich dolin rzecznych wraz ze stawami hodowlanymi. Najsilniej zagospodarowane są tereny położone poza dolinami rzek w otoczenie centrum miasta oraz zachodnia część gminy. Położenia dolinne, ze względu na zagrożenie powodziowe są w większości wolne od zabudowy i użytkowane przyrodniczo lub rolniczo. Tereny położone pomiędzy dolinami, a domostwami najczęściej użytkowane są rolniczo. Ten schemat użytkowania obszaru gminy nie stanowi istotnego zagrożenia dla środowiska geograficznego. Podstawową ostoją dla zasobów przyrody ożywionej na terenie gminy są doliny rzek oraz tereny zbiorników wodnych wykorzystywanych jako stawy hodowlane. Obszar doliny Skawy wraz ze stawami hodowlanymi został objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000. W ostoi znajdują się żwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Stawy hodowlane Doliny Dolnej Skawy pełnią też bardzo ważną rolę w okresie wiosennej i jesiennej migracji, stanowiąc przystanek na trasie wędrówek ptaków. Bogata sieć zbiorników wodnych i w wielu miejscach naturalny charakter dolin rzecznych ściągają tu tysiące przelatujących przez tę ostoję osobników, zapewniając bogatą bazę pokarmową i miejsce odpoczynku dla wielu gatunków, szczególnie blaszkodziobych, siewkowatych oraz czaplówatych. Stwierdzone tutaj stada osiągnęły największe liczebności odnotowane w Małopolsce oraz istotne dla awifauny kraju. Ekosystemy teras zalewowych tworzone są przez charakterystyczne rośliny terenów podmokłych (zbiorowiska łęgowe i podmokłe łąki) i zamieszkiwane przez dzikie zwierzęta.

Dość zwarta struktura zabudowy oraz rozległe tereny dolinne, wodne i rolnicze sprawiają że warunki bytowania zwierząt są dobre. Tereny zurbanizowane nie są zbyt rozprzestrzenione i koncentrują się wzdłuż dróg krajowych 44 (przebieg wschód – zachód) i 28 (przebieg północ – południe). W części zachodniej gminy zlokalizowano rozległe tereny inwestycyjne (usługowo-produkcyjne) wyposażone w system komunikacyjny. Uciążliwości dla środowiska przyrodniczego wynikają z systemu komunikacyjnego, eksploatacji kruszywa naturalnego, prowadzonej gospodarki wodno – ściekowej, produkcji rolnej i indywidualnej emisji dolnej związanej z budownictwem mieszkaniowo – usługowym. Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych ani znaczących kompleksów zabudowy wielorodzinnej, stąd udział zorganizowanych zanieczyszczeń o charakterze przemysłowych i komunalnym jest niewielki. Obiekty usługowe i produkcyjne, znajdujące się w zachodniej części gminy, nie mają charakteru zakładów przemysłowych o dużej uciążliwości.

Ustalenia planu utrzymują w większości istniejące zagospodarowanie oraz rozszerzają zasięg terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową i związaną z usługami i produkcją. Wprowadzają zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę usługową na tereny otwarte, głównie jako uzupełnienie istniejących układów urbanistycznych oraz zapewniają nowej zabudowie obsługę komunikacyjną z wykorzystaniem dróg dojazdowych i lokalnych. Na terenie gminy planuje się także korytarz pod obwodnicę miasta Zator. Na

terenach aktywności gospodarczej dopuszcza się funkcje uciążliwe, w tym składy lub produkcje. Z uwagi na walory przyrodnicze i krajobrazowe zachowane pozostają wszystkie tereny leśne oraz wyznaczone nowe tereny pod zalesienia na słabych gruntach. W dotychczasowym użytkowaniu w większości pozostają także tereny zieleni niskiej, w tym zieleni łąkowej, stanowiące wartościowe siedliska w obrębie obszaru Natura 2000 i ważny korytarz ekologiczny. Ustalenia planu chronią wartości kulturowe obszaru (np. utworzenie parków kulturowych). Dbają także o walory krajobrazowe terenów zainwestowanych i rolniczych (np. udziały zieleni).

Oddziaływania na system przyrodniczy gminy

Gmina miejska Zator położona jest w dolinie rzeki Skawy, która stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Obszar doliny Skaw wraz ze stawami hodowlanymi został objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000. W ostoi znajdują się zwirownie z wyspami, chętnie zasiedlanymi przez ptaki. Stawy hodowlane Doliny Dolnej Skawy pełnią też bardzo ważną rolę w okresie wiosennej i jesiennej migracji, stanowiąc przystanek na trasie wędrówek ptaków. Bogata sieć zbiorników wodnych i w wielu miejscach naturalny charakter dolin rzecznych ściągają tu tysiące przelatujących przez tę ostoję osobników, zapewniając bogatą bazę pokarmową i miejsce odpoczynku dla wielu gatunków, szczególnie blaszkodziobych, siewkowatych oraz czaplowatych. Stwierdzone tutaj stada osiągają największe liczebności odnotowane w Małopolsce oraz istotne dla awifauny kraju. Ekosystemy teras zalewowych tworzone są przez charakterystyczne rośliny terenów podmokłych (zbiorowiska łąkowe i podmokłe łąki) i zamieszkiwane przez dzikie zwierzęta. Rozwój terenów zurbanizowanych na obszarze gminy Zator zaproponowany w planie nie będzie powodował zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych na terenie gminy oraz w jej otoczeniu. Główne korytarze ekologiczne związane z doliną rzeki zostaną zachowane w stanie nienaruszonym. Utrzymana zostanie także ekologiczna funkcja doliny Wieprzówki. Rozwój terenów zurbanizowanych będzie odbywał się głównie w pobliżu istniejących jednostek urbanistycznych. W nielicznych miejscach będzie to powodowało zwężenie korytarzy ekologicznych. Pomimo zawężenia wskazanych potencjalnych korytarzy ekologicznych można przypuszczać, że pozostaną one drożne i funkcjonalne.

Ustalenia dotyczące ***infrastruktury technicznej*** mają na celu poprawę jakości środowiska gruntowo – wodnego oraz zmniejszenie emisji do atmosfery i wód gruntowych i gruntu. Ustalenia planu nakazują odprowadzanie wszystkich ścieków w rozumieniu ustawy *Prawo wodne* do sieci kanalizacji sanitarnej i następnie do miejsc oczyszczania ścieków. W przypadku braku skanalizowania terenów do czasu realizacji sieci dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki. Każde postępowanie ze ściekami powinno spełniać przepisy określone w ustawie prawo wodne i prawo ochrony środowiska, dotyczy to w szczególności rolniczego wykorzystywania ścieków. Wszystkie te przepisy zawarte w ustaleniach projektu planu powinny zagwarantować właściwe funkcjonowanie środowiska gruntowo – wodnego oraz jego jakość na poziomie wartości dopuszczalnych zwartych w przepisach odrębnych. Zbiorniki na nieczystości płynne są potencjalnym źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i gruntowych jednak ich prawidłowa eksploatacja zgodnie z przepisami odrębnymi nie powinna prowadzić do istotnej degradacji środowiska gruntowo – wodnego. W przypadku zbiorników na nieczystości płynne istnieje zapis nakazujący ich właścicielom podłączenie do sieci kanalizacyjnej po jej wykonaniu. Należy jednak podkreślić, że stosowanie zbiorników do gromadzenia ścieków do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej powinno poprawić jakość wód gruntowych i powierzchniowych na terenie gminy.

Ustalenia planu nakazują kompleksowe wyposażenie obszaru gminy w infrastrukturę techniczną, w tym w sieci teleinformatyczne, wodociągowe i gazowe. W zakresie zaopatrzenia

w ciepło zaleca się stosowanie proekologicznych źródeł ciepła, stosowanie urządzeń o wysokiej sprawności oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Polityka energetyczna Unii Europejskiej zgodnie, z którą będzie następowało stopniowe odchodzenie od kopalnych źródeł energii oraz rozpowszechniania rozproszonych źródeł energii będzie wymuszała coraz szersze stosowanie indywidualnych urządzeń do zaopatrzenia w ciepło i prąd opartych na energii odnawialnej wody, wiatru, słońca czy biomasy. Jako rozwiązania alternatywne dla tradycyjnych surowców kopalnych coraz częściej wskazuje się wykorzystanie lokalnych elektrowni wodnych, mikrowiatraków, instalacji ogni w fotowoltanicznych czy budowę mikrobiogazowni.

Oddziaływanie układu komunikacyjnego

Na obszarze gminy znajdują się drogi krajowe nr nr 44 Gliwice – Kraków oraz nr 28 Zator – Medyka (przejście graniczne), a także drogę wojewódzką nr 781 Chrzanów – Łękawica. Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego z jednej strony przyczyni się do polepszenia warunków technicznych tych dróg, z drugiej zwiększy ich przepustowość, co będzie miało nieznaczny wpływ na zwiększenie negatywnego oddziaływania tych dróg na klimat akustyczny, powietrze atmosferyczne i środowisko wodno – glebowe. Ustalenia projektu planu częściowo odnoszą się do zapewnienia skutecznych zabezpieczeń przeciwko niektórym uciążliwością pochodzenia komunikacyjnego. W większości miejscowości wzdłuż dróg istnieje już zabudowa mieszkaniowa, która okresowo i lokalnie może znajdować się w strefie ponadnormatywnego hałasu. Nowa zabudowa mieszkaniowa również będzie lokować się wzdłuż ciągów komunikacyjnych lub na zapleczu istniejącej zabudowy. Podwyższenie wartości hałasu komunikacyjnego może być obserwowane na drogach, które będą służyć do wywozu materiału mineralnego z istniejących i planowanych rejonów eksploatacji. W planowaniu tras przejazdu z tych obszarów należy brać pod uwagę przebieg przez tereny zurbanizowane i w miarę możliwości minimalizować negatywne skutki transportu ciężkiego. Wykorzystanie przepisów odrębnych stwarza możliwości do realizacji wszelkich działań zmierzających do ograniczenia uciążliwości planowanych i modernizowanych tras komunikacyjnych. Rodzaj zastosowanych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych powinien być wybrany na etapie projektowania przebudowy i budowy tych dróg tak, aby skutecznie obniżać poziom hałasu do wartości dopuszczalnych zawartych w przepisach odrębnych. W celu eliminowania uciążliwości powodowanych przez transport samochodowy zaleca się wprowadzanie pasów ochronnych w postaci zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych w odległości zapewniającej bezpieczeństwo ruchu i nie stwarzającej zagrożeń dla podróżujących oraz stosowanie ekranów akustycznych w miejscach gdzie przekroczenia będą największe. Zaleca się także stosowanie w takich lokalizacjach do budowy materiałów o podwyższonej izolacyjności akustycznej lub stosowanie ekranowania przez zabudowę niewrażliwą na hałas (np. obiekty usługowe). W przypadku wprowadzenia zabudowy chronionej przed hałasem w pobliżu planowanej drogi głównej ruchu przyspieszonego może okazać się konieczne zastosowanie czynnych form ochrony przed hałasem. W przypadku braku technicznej możliwości realizacji pasów zieleni ochronnej lub ekranów akustycznych zabudowę należy odsunąć do odległości gdzie uciążliwości powodowane przez ruch samochodowy zostaną ograniczone do wartości określonych przepisami odrębnymi. Jednocześnie zaleca się wykorzystanie dostępnych technologii i metod mających na celu ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania ruchu samochodowego na środowisko i zdrowie ludzi. Największym zagrożeniem dla środowiska wydaje się być wprowadzenie drogi głównej ruchu przyspieszonego (obwodnicy miasta Zator) w obrębie istniejącego obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Zgodnie z planami obszar Natura 2000 ma być zmieszony i korytarz drogi wyłączony z niego. Obecność na zachodzie gminy większych terenów usługowych i przemysłowych sprawia, że na okresowo i lokalnie można

dochodzić do uciążliwości transportowych związanych z ruchem pojazdów ciężkich. Tereny inwestycyjne wyposażone są jednak w odrębny system komunikacyjny połączony z drogą krajową, który nie generuje uciążliwości dla zabudowy chronionej przed hałasem. Na tej podstawie można prognozować, że wpływ układu komunikacyjnego na jakość środowiska przyrodniczego będzie ograniczony i poza istniejącymi i planowanymi drogami krajowymi będzie niewielki.

Oddziaływanie zabudowy

Obszar gminy to tereny w dużej części niezabudowane. Przeważają tereny otwarte, zbiorników wodnych, leśne i upraw rolnych, łąk i pastwisk oraz nieużytków. Środowisko przyrodnicze zostało w wielu miejscach zachowane w stanie niezmienionym lub zmienionym nieznacznie. Istniejąca i planowana zabudowa koncentruje się jedynie wzdłuż niektórych dróg i ma charakter zwarty o niskiej intensywności. Przeważają budynki jednorodzinne i zabudowa zagrodowa. Jedynie w miejscowości Zator dominuje zabudowa wielorodzinna i usługowa. Zabudowa ściśle usługowa czy produkcyjna dominują w zachodniej części gminy. Ustalenia planu wprowadzają w ograniczonym zakresie nową zabudowę mieszkaniową i usługi na tereny otwarte. Wiązać się to może z koniecznością likwidacji rowów melioracyjnych, przekształceniem rzeźby terenu oraz zmianą użytkowania gruntów. Zachowaniu walorów krajobrazowych i częściowo przyrodniczych tego obszaru będą służyły zapisy o dużym udziale zieleni na terenach mieszkaniowo – usługowych. Rozwój zabudowy spowoduje wzrost ilości mieszkańców. Na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej dopuszcza się jako uzupełniające zagospodarowanie na zieleni, co może kreować nowe formy przestrzeni publicznych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej dotyczy głównie terenów istniejących jednostek osadniczych. Są to obszary pól uprawnych i ich zagospodarowanie nie będzie wiązało się z znacznymi stratami w środowisku. Planowany rozwój terenów zurbanizowanych jest ograniczony przestrzennie i nie zmieni rolniczego charakteru dużego obszaru gminy. W niektórych miejscach gminy zabudowa mieszkaniowo – usługowa miejscami graniczy bezpośrednio z terenami Natura 2000. Dotyczy to głównie już istniejących obiektów budowlanych lub jednostek urbanistycznych. Należy tu jednak zaznaczyć że zasięg obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” ma być zmniejszony w pobliżu niektórych jednostek urbanizacyjnych gminy Zator. Będzie to zabudowa niskiej intensywności, której wprowadzenie nie powinno powodować zaburzenia warunków siedliskowych na obszarach przyległych. Jako że obszary te znajdują się w granicach obszaru Natura 2000 należy podkreślić, że ostateczna decyzja o dopuszczeniu lokalizacji na tych obszarach konkretnych inwestycji powinna być poprzedzona inwentaryzacją przyrodniczą obszarów i wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie są to, co prawda miejsca występowania chronionych siedlisk i gatunków, ale ze względu na sąsiedztwo i położenie w dolinie Skawy posiadają pewne walory przyrodnicze warte ochrony. Nie przekreśla to jednak możliwości ich częściowego wykorzystania pod wskazane funkcje.

Obszar zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej planuje się w zachodniej części miejscowości Zator. Rozwój zabudowy na wymienionych obszarach będzie wiązał się ze zmianą kwalifikacji gruntów i wyłączeniem ich z produkcji rolnej. Rozwój terenów inwestycyjnych nie powinien powodować jednak znaczących zmian w środowisku oraz krajobrazie rolnym. Planowane rozszerzenie terenów inwestycyjnych odbywać się będzie kosztem gruntów położonych w pobliżu terenów zagospodarowanych w podobny sposób, na potrzeby takiego zagospodarowania wykonano już układ komunikacyjny. Strefa aktywności gospodarczej w Zatorze wykorzystuje dogodne położenie komunikacyjne wzdłuż planowanej obwodnicy miasta. Znajduje się ona poza zasięgiem obszarów chronionych a jej oddziaływanie może zostać ograniczone do granic strefy. Zabudowa produkcyjna i produkcyjno-usługowa zlokalizowana będzie również w oddaleniu od istniejącej i planowanej zabudowy

mieszkaniowej, co powinno ograniczyć konflikty społeczne oraz nie będzie negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny potencjalnych obszarów mieszkaniowych. Oczywiście jej lokalizacja nie pozostanie całkowicie obojętna dla środowiska. Potencjalny wpływ dotyczyć będzie odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych, utylizacji odpadów, emisji hałasu czy zanieczyszczeń do atmosfery. Uciążliwości te jednak będą minimalizowane lub neutralizowane zgodnie z ustaleniami planu lub przepisów odrębnych. Z punktu widzenia ochrony przyrody obszar ten nie stanowi wartościowych elementów przyrodniczych. Oddziaływania tego obszaru na tereny chronione również można uznać za znikome. Przekształcenie części terenów rolnych nie powinno wpływać na warunki siedliskowe roślin i zwierząt w tym szczególności ptaków. Zachowane zostaną korytarze ekologiczne na terenie gminy oraz ważniejsze powiązania między nimi w obrębie terenów rolnych.

Tereny zagrożone podtopieniem

Z racji położenia geograficznego obszar gminy Zator narażony jest na zagrożenie powodziowe pochodzące od rzek Wisły (poza granicami gminy) i Skawy oraz w znacznie mniejszym stopniu Wieprzówki. Wzdłuż całej długości Skawy na terenie gminy znajdują się obwałowania. Teren opracowania zagrożony jest także powodzią ze strony rzeki Wisły. Wisła stwarza największe zagrożenie powodziowe na obszarze opracowania. Najbardziej niebezpiecznym zjawiskiem mogącym wystąpić na tym odcinku Wisły jest nakładanie się fali wezbraniowej Wisły z falami wezbraniowymi jej poszczególnych dopływów, w tym przypadku Skawy. W tym przypadku również rzeka jest całkowicie obwałowana.

Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium

Zgodnie z metodyką prognozy na obszarze objętym planem wyznaczono cztery grupy terenów o zróżnicowanym wpływie na środowisko przyrodnicze. Są to tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń planu będzie korzystny dla środowiska (A), tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń planu będzie neutralny dla środowiska (B), tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń planu będzie generował niskie uciążliwości dla środowiska (C) oraz tereny, na których prognozowany wpływ ustaleń planu będzie generował duże uciążliwości dla środowiska (D).

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie negatywnych działań na środowisko oraz propozycje rozwiązań alternatywnych

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska na obszarze gminy jest niekontrolowany rozwój terenów zurbanizowanych kosztem terenów rolniczych i cennych przyrodniczo oraz degradacja układów komunikacji powodująca wzrost zagrożenie dla jakości środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy nie ma większych ośrodków przemysłowych, jednak znajdują się tu złoża surowców skalnych. Znajdujące się na terenie gminy czynne wyrobiska surowców mineralnych stały się elementem krajobrazowym dzięki wypełnieniu wodą. Poważniejszym problemem jest emisja dolna z indywidualnych palenisk domowych, emisja komunikacyjna, prowadzona działalność rolnicza oraz rozwój jednostek urbanistycznych bez odpowiedniego zapewnienia infrastruktury kanalizacyjnej i zaopatrzenia w ciepło. Przez obszar gminy przebiega także korytarz komunikacyjny trasy o znaczeniu krajowym. Drogi i związana z nimi infrastruktura winny być tak wkomponowane w krajobraz, aby nie obniżały walorów wizualnych i estetycznych terenu, przez które przebiegają.

W gospodarce rolnej konieczne jest propagowanie i sukcesywne wdrażanie programów rolno-środowiskowych Unii Europejskiej, dostosowywanie chemizacji upraw (w tym nawożenia) do pojemności gleb, dostosowanie form użytkowania ziemi i upraw do istniejących

warunków przyrodniczych, kształtowanie równoległych z rolnictwem funkcji obszarów wiejskich.

W zakresie ładu przestrzennego konieczny jest harmonijny rozwój poszczególnych jednostek urbanistycznych oraz ograniczenie rozproszenia zabudowy. Nowo powstająca zabudowa powinna być wyposażona w odpowiednią infrastrukturę techniczną, co zapobiegnie degradacji środowiska. Korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego powinno zakładać zachowanie równowagi tak, aby zapobiegać negatywnej antropopresji. Ochronie powinny podlegać zarówno obszary cenne przyrodniczo, obszary leśne jak i obszary zagrożenia powodziowego. Działania inwestycyjne w tych obszarach powinny uwzględniać zachowanie walorów przyrodniczych wraz z ich bioróżnorodnością i georóżnorodnością. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planu na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w planie powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów oraz zapewnieniem dojazdu;
- powinien być prowadzony ścisły nadzór budowlany w celu uniknięcia nadmiernej rozbudowy i budowy nowych obiektów budowlanych,

Ustalenia analizowanego planu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie powiatu i województwa i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy. Umożliwia to regulowanie, „wariantowanie” zagospodarowania na poszczególnych terenach oczywiście w ramach ustalonych w planie ogólnych zasad. Należy wykorzystać tereny sąsiadujące z terenami chronionymi na tereny zieleni, stanowiącej obszary otuliny lub bufora od terenów cennych przyrodniczo.

Informacje o możliwym oddziaływaniu na obszary natura 2000 i obszary chronione

Na terenie gminy znajduje się obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Planowane zagospodarowanie nie będzie prowadzić do bezpośredniego zniszczenia cennych przyrodniczo siedlisk, z powodu, których wyznaczono obszar. Ustalenia planu wprowadzają zabudowę mieszkaniową i usługową w otoczeniu obszarów zurbanizowanych jako dopełnienie zabudowy. Na terenie gminy w obrębie tego obszaru znajdują się także wyrobiska surowców mineralnych, które w większości są wyeksploatowane, a wyrobiska zamieniono w zbiorniki wodne. Taki kierunek rekultywacji jest korzystny dla środowiska przyrodniczego tego obszaru i może prowadzić do rozszerzenia się cennych siedlisk i zwiększenia różnorodności bazy pokarmowej dla fauny. Planowany rozwój nowej zabudowy będzie dość ograniczony i tylko w niewielu miejscach będzie ona odbywała się na obszarze Natura 2000. W wielu przypadkach będzie to miało miejsce wzdłuż dróg, które stanowią granice obszaru. Ustalenia planu wskazują na terenie gminy potencjalne korytarze ekologiczne, co pozwoli zachować trasy migracyjne ptaków oraz ich tereny żerowiskowe i odpoczynkowe. Stosunkowo niewielka powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę nie powinna w sposób znaczący wpływać na warunki siedliskowe chronionych gatunków ptaków.

Kompleksowe wyposażenie obszaru gminy w elementy infrastruktury technicznej powinno poprawić jakość środowiska, a co za tym idzie pośrednio stworzyć warunki do

zachowania lub poprawy warunków siedliskowych. Planowane zagospodarowanie nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000, a tym bardziej nie będzie na nie oddziaływać znacząco negatywnie. Ustalenia planu zawierają wiele zapisów ograniczających negatywne oddziaływanie planowanego zagospodarowania na środowisko oraz w sposób prawidłowy regulują elementy wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów zurbanizowanych.

Projekt planu stwarza warunki do ograniczenia lub eliminacji części z negatywnych skutków planowanych zmian. Ich realizacja i ostateczny wpływ na środowisko przyrodnicze powinny być regulowane na etapie konkretnych decyzji administracyjnych wydawanych w oparciu o te dokumenty z zastosowaniem regulacji wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska.

XIII. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Dyrektywa 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków,
2. Dyrektywa 85/337 EEC z dnia 27 czerwca 1985 r., w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska,
Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory,
3. Dyrektywa Komisji Europejskiej 97/11/EC z dnia 3 marca 1997r. wnoszącej poprawki do Dyrektywy 85/337 EEC,
4. Dyrektywa Rady i Parlamentu Europejskiego 2001/77/EC z dnia 27 września 2001 w sprawie promowania energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii na wewnętrznym rynku energetycznym.
5. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264),
6. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska),
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 nr 16 poz. 87),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, z dnia 30 października 2003 r. – Dz. U. Nr 192 poz. 1883.
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków roślin dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313),
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. Nr 45, poz. 433),
15. Rozporządzenie Nr 4/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r. Nr 25, poz. 497),
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. Nr 94, poz. 795),

17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z póź. zm.),
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226),
20. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 nr 121 poz. 1266),
21. Ustawa z dnia 31 sierpnia 1995 r. o ratyfikacji Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz. U. z 1995 r. Nr 58, poz. 565),
22. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013 poz. 1232),
23. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21),
24. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz.647),
25. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 poz. 627),
26. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493).
27. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235).
28. Kondracki J., Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski, PWN, Warszawa, 2002,
29. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Kraków, 2003,
30. Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2012 roku, WIOŚ Kraków, Kraków, 2013,
31. Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2007 roku, WIOŚ Kraków, Kraków, 2008,
32. Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 – „Dolina Dolnej Skawy”, 2002 – 2014,
33. Michalik A., 1970, Objaśnienia do mapy osuwisk w Karpatach w skali 1 : 200 000. Maszynopis. Oddział Karpacki Państwowego Instytutu Geologicznego, Kraków 1970,
34. Książkiewicz M. i inni, Zarys Geologii Polski, Wydawnictwa Geologiczne, 1965,
35. Program ochrony środowiska województwa małopolskiego na lata 2005 – 2012, Kraków, 2005,
36. Książkiewicz M., Geologia dynamiczna, Wydawnictwa Geologiczne, 1972,
37. Z. Zimnal, J. Garecki, K. Adamek, 2010, Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10000, gmina Zator, powiat oświęcimski, województwo małopolskie,
38. <http://geportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>,
39. <http://mapa.kzgw.gov.pl/>,
40. www.natura2000.gdos.gov.pl,
41. Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK), <http://www.isok.gov.pl/pl/>, 2013,
42. <http://miip.geomalopolska.pl/imap/>,

43. Matuszkiewicz J., Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008,
44. Charakterystyka zweryfikowanych JCWPd, JCWPd nr 159, http://www.psh.gov.pl/artykuly_i_publicacje/publikacje/charakterystyka-geologiczna-i-hydrogeologiczna-zweryfikowanych-jcwpd.html,
45. Mapa stanowisk ptaków na obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”, RDOŚ, Kraków,
46. Decyzja RL-op-8311/31/66 PWRN w Krakowie z dnia 22.03.1966 r.,
47. Rozporządzenie Nr 3/97 Wojewody Bielskiego z dnia 02.06.1997 r.,
48. Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13.04.2004 r.,
49. Rozporządzenie Nr 3/09 Wojewody Małopolskiego z dnia 31.07.2009 r.,
50. Uchwała Nr XII/70/11 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 28.06.2011 r.,
51. Uchwała Nr XXII/156/12 Rady Miejskiej w Zatorze z dn. 24.01.2012 r.,
52. Uchwała Nr XXIV/169/12 Rady Miejskiej w Zatorze z dn. 28.02.2012 r.,
53. Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2006, WIOŚ, Kraków, 2007,
54. Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2008, WIOŚ, Kraków, 2009;
55. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Zator w jej granicach administracyjnych w skali 1:10000, Kraków, 2004;
56. Wyniki inwentaryzacji awifauny na terenie proponowanego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB 120005 (IBA PL 125) Dolina Dolnej Skawy, P. Malczyk, 2008;
57. Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Skawy, RZGW, Kraków, 2005;
58. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zator, B. Zastawniak, Zator, 2010;
59. Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zator (obszary położone w Zatorze oraz w sołectwach Podolsze i Grodzisko), Instytut Rozwoju Miast w Krakowie, Kraków, 2012;
60. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zator na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018 przyjęty Uchwałą Nr XIX/127/11 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 29 listopada 2011 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska;
61. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Zator na lata 2010-2018 przyjęty Uchwałą Nr X/52/111 Rady Miejskiej w Zatorze z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami.